

A K P İ N A R

Eylül - Ekim 2013

Yıl: 8

ISSN: 1306 - 3731

4 TL

47.

Sayı

KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT DERGİSİ

İsmail ÖZMEL sordu,
Prof. Dr. İnci ENGİNÜN cevap verdi.

SÖYLEŞİ:

Karacaoğlan "Ben senin derdini çekemem gönül"
derken bir anlamda Yunus'un
"Hak bir gönül verdi bana ha demeden hayran
olur" unu andırmaz mı? dedi.

www.akpinardergisi.com

İSMAİL ÖZMEL

**NİĞDELİ
ŞAİR ve YAZARLAR**

Nigde - 2009

AKPINAR

Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

Yıl: 8 Sayı: 47 / Eylül - Ekim 2013 ISSN: 1306-3731

SAHİBİ ve GENEL YAYIN YÖNETMENİ

İsmail ÖZMEL
ismailozmel@hotmail.com

YAYIN KURULU

İsmail ÖZMEL
Kibar AYAYDIN
Murat SOYAK

DANIŞMA KURULU(HAKEM HEYETİ)

Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BURAN (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Pervin ÇAPAN (Muğla Üniversitesi)

YAZIŞMA VE YÖNETİM YERİ

Yeni Çarşı İş Merkezi B Blok Nu. 1/5 NİĞDE
Telefon: 0.388 213 12 50 Belgegeçer: 0.388 233 35 45

ABONE ÜCRETİ

Sayı: 4 TL
Yıllık Abone Bedeli: 25 TL
Resmî Abone Bedeli: 50 TL
Yurtdışı Abone Bedeli: 30 Avro
Posta Çeki: 5145515 (İsmail ÖZMEL)

GRAFİK & TASARIM

Nilay PEKER

BASIM YERİ Karan Ofset

Selçuk Mh. Selçuklu Cd. 36/B • NİĞDE
Tel: 0.388 233 66 22 Belgegeçer: 0.388 233 88 11

Dergiye gönderilen yazı ve şiirler basılımsın basılımsın geri verilmez. Yayınlanması istenen yazıların el-mek adresimize gönderilmesi gerekmektedir. Dergimizde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve şiirlere ücret ödenmez. Yayın kurulu gerekli gördüğünde yazılarda değişiklik yapabilir.

İÇİNDEKİLER

- 3 **Bu Eller miydi?**
Fazıl Hüsnü DAĞLARCA
- 4 **Duvarda Bir Resim**
Engin NAMLI
- 5 **Başka**
İsmail Adil ŞAHİN
- 6 **Üstüme Geldi Dünya**
İsmail KARA
- 7 **Dünyada**
Gerçek Aşklar Tek Başına Yaşanır
Vedat FİDANBOY
- 8 **Esen Sensin Seher Yeli**
Cemal KARSAVRAN
- 10 **Hicran Pınarı**
Mehmet NACAR
- 11 **İsmail ÖZMEL sordu,**
Prof. Dr. İnci ENGİNÜN cevap verdi
- 15 **Eğitimci - Yazar**
Şükrü KACAR'ın 66. Sanat Yılı
Abdülkadir GÜLER
- 19 **Bir İstanbul Anısı**
İsmail ÖZMEL
- 22 **Paris'in Gözyaşları**
Kibar AYAYDIN
- 26 **Prof. Dr. Şahin UÇAR'ın**
Varlığın Mana ve Mazmunu
Mehmet BAHSİ
- 30 **1919 Yılı'nın Gazete Manşet ve Haberleri**
Prof. Dr. İsa KAYACAN
- 32 **Hatıralarla Mehmed Âkif ERSOY**
*Ömer AYDOĞAN**
- 37 **Niğde Üniversitesi Rektörü:**
Prof. Dr. Adnan GÖRÜR
TRT Okulda Üniversitemizi Anlattı.
- 38 **Tarihi İyi Okumalıyız!**
Bedrettin KELEŞTİMUR
- 42 **Kanuni'nin Fransa Kralına Yazdığı Tarihi Mektup**
İdris YAVUZ
- 44 **Mustafa MİYASOĞLU'nu**
Kaybettik

Sevgili Akpınar Okuyucuları,

DANS EDER GİBİ KONUŞMAK,

Dans eder gibi konuşmak, yani şiir gibi mi, hayır bildiğiniz gibi bir dans ve bunu konuşmaya yansıtmak... Alışılmış ahengin dışında bir ahenk arayışı veya kelimeler, düşünceler arasında yeniden bir takım ilgiler kurmaya çalışmak...

Konuların, kelimelerin birbiri üzerine yığıldığı bazen aynı anlama birkaç kelime veya deyim sıra kapmaya çalıştığı zamanları, ister istemez dinleyenleri hatırlıyorsunuz, hangisi olumlu bir iz bırakabilir ve ben burada hangi çalışmaya bir malzeme üretebilirim?

Sonunda soruyorsunuz, söyleşiyi bir vasıta ile tespit edebildiniz mi? Ne gezer belki de daha çok ne söyleyecek veya zülfü yâre dokunacak mı, yoksa alışılmış bir konuşma ile sırasını savacak mı diye düşünüyorlar.

Eğer biraz mola verir gibi yavaşlıyorsam, dinleyenlerime kalıcı bir iki cümle söylemeliyim diyor, teşhise göre konuya bir çekidüzen vererek konuşmaya devam ediyorum.

Sohbet ve konferanslar ilginç sahneler ihtiva eder mi, etmez mi dinleyenlerin takdirindedir desem de, bazı sahne yansımaları akıllarda ve hafızalarda kalır.

Banda alınmamış konuşmaların sonunda birkaç cümle maalesef boşluğa düştü diye hayıflanır ve devamında birkaç öğrenci ve öğretmenin hafızasında birkaç kırıntı bile teselli değil mi diyerek bir tatmin yolu bulurum.

Hayat belki de bir aldanıştır.

YİNE EĞİTİM ÖĞRETİM MESELESİ,

Türkiye’de kaç lise, kaç ortaokul var ve bu okulların kaçında (fizik, kimya, biyoloji ve benzeri) donanımlı laboratuvar var diye sormak geçti içimden. Bu laboratuvarlarda her ders yılı kaç deney yapılıyor ve bu deneyleri kaç öğrenci takip ediyor ve derslerini laboratuvar da deney yapmak sureti ile anlatan öğretmene sağlanmış bir avantaj var mı?

47. SAYIDANELER VAR?

Bu sayımızda, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Engin Namlı, İsmail Adil Şahin, İsmail Kara, Vedat Fidanboy, Cemal Karsavran, Mehmet Nacar’ın şiirlerini bulacaksınız.

Prof. Dr. İnci Enginün’le İsmail Özmel’in yaptığı bir söyleşiyi istifade ile okuyacaksınız. Abdülkadir Güler’in Yazar ve şair Şükrü Kacar’ı tanıtan, İsmail Özmel’in Bir İstanbul Anısı, Kibar Ayaydın’ın Paris’in Gözyaşları, Mehmet Bahsi’nin Varlığın Mana ve Mazmunu, Prof. Dr. İsa Kayacan’ın 1919 Yılı’nın Gazete Manşet ve Haberleri, Ömer Aydoğan’ın Hatıralarla Mehmet Akif Ersoy, başlıklı yazısını, Niğde Üniversitesi ile ilgili haberimizi, Bedrettin Keleştimur’un Tarihi İyi Okumalıyız, İdris Yavuz’un Kanuni’nin Fransa Kırılma Yazdığı Tarihi Mektup başlıklı yazılarını ilgiyle okuyacağınıza inanıyorum.

Ocak-Şubat 2014/49 sayımızı Prof. Dr. Mehmet Kaplan’a ayırıyor, yazılarınızı bekliyoruz.

Daha güzel sayılarda buluşmak dileği ile sağlıklı kalın, hoşça kalın.

İSMAİL ÖZMEL

Bu Eller miydi?

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

Bu eller miydi masallar arasından
Rüyalara uzattığım bu eller miydi.
Arzu dolu, yaşamak dolu,
Bu eller miydi resimleri tutarken uyuyan.

Bilyaların aydınlık dünyacıları
Bu eller miydi hayatı o dünyaların.
Altın bir oyun gibi eserdi
Altın tüylerinden mevsimin rüzgarı.

Topraktan evler yapan bu eller miydi
Ki şimdi değmekte toprak olan evlere.
El işi vazifelerin önünde
Tırnaklarını yiyerek düşünmek ne iyiydi.

Kaybolmuş o çizgilerden
Falcının saadet dedikleri.
O köylü çakısının kestiği yer
Söğüt dallarından düdüğü yaparken...

Bu eller miydi kesen mavi serçeyi
Birkaç damla kan ki zafer ve kahramanlık.
Yorganın altına saklanarak
Bu eller miydi sevmeyen geceyi.

Ayrılmış sevgili oyuncaklardan
Kırmış küçücük şişelerini.
Ve her şeyden ve her şeyden sonra
Bu eller miydi Allah'a açılan!

Duvarda Bir Resim

Engin NAMLI

Duvarda bir resim yıllarca kalır
Bakışlar tutulur donuk gözlerle
Gönül hafızayı maziye alır
Hisler yürütülür acı izlerle

Beden takatsizce, ezik bir halde
Darmadağın düşer تنها köşeye
Geçmişler canlanır köhne mahalde
Efkarından sıra gelmez neşeye

Ah çeken vah eden dertli dillere
Yüreğin efkârı tercüman olur
Veryansın ederken gurbet illere
Hasretin hicranı hep kafa bulur

Keşke diye diye söylenir gönül
Neydim ne oldum der kafayı sallar
Sanırsın yel vurmuş savrulmuş bir gül
Kararır kaybolur çehreden allar

Başka

İsmail Adil ŞAHİN

Sorma bana hiçbir şey,
Düştüm derin bir aşka.
Aldığım her nefes ney.
Seda başka, söz başka.

Yollarında gezdiğim,
Sevdasını sezdiğim,
Bakışından süzdüğüm,
Kalbe düşen iz başka.

Bir el etse gelirim,
Sitem etmez bilirim,
Nazlarına ölürüm,
Sitem başka, naz başka.

Ne küstük, ne darıldık,
Bir dibekte karıldık,
Özden öze sarıldık,
Bu bizdeki öz başka.

Aşk gönüller meyvesi,
Özleyen bülbül sesi,
Seherde gül nefesi,
Seven kalbe güz başka.

Pervane nura kanar,
Durmaz yanmayı sınar,
Aşk yüreklerde yanar,
Gönüldeki köz başka.

Yüreğimde sevdasın,
Dileğimde ferdasın,
Kulağımda nidasın,
Sesindeki tiz başka.

Nedir can cana olmak,
Değil yan yana olmak,
Ne sana, ne bana olmak,
Sen-ben başka, biz başka.

Gül topladık gülüşten,
Gerçek yarattık düşten,
Yüreklerle öpüşten,
Doğan derin haz başka.

Aşk yazdım, okudum,
Desen desen dokudum,
Her mevsimde şakıdım,
Güzün gülen yaz başka.

Sana aşık bu gönül,
Yüreğimde açan gül,
Bana Tanrıdan ödül,
Zannetme ki giz başka.

Üstüme Geldi Dünya

İsmail KARA

Üstüme üstüme gelme dünya!
Korkunç dişlerini,
Gösterip durma bana...
Azıcık sevimliydin eskiden,
Acayip bir canavara döndün
Şimdi sen...
Biliyorum,
Etmek istiyorsun her yeri dar,
Ama benim koskoca yüreğim,
Koskoca ciğerim var.
Git,
Git başka kapıları çal!
Açsan, halâ doymamışsan,
Kötüleri al!..
Bırak, yeryüzü iyilere kalsın !
Bırak, iyiler ilelebet
Mutlu olsun!

Dünyada Gerçek Aşklar Tek Başına Yaşanır

Vedat FİDANBOY

Hasret nedir bilmeyen her vuslatı aşk sanır,
Sahtedir böyle aşklar, yaşayan tez usanır,
Vuslat aşkı söndürür, hasret ise körükler;
Dünyada gerçek aşklar, tek başına yaşanır.

Üzülme deli gönlüm, yâr uzakta olsa da,
Sevdâ pınarlarına gözyaşların dolsa da,
Karışlıksız bir aşkla bütün ömrün solsa da,
Dünyada gerçek aşklar, tek başına yaşanır.

Bağrı güneşle yanan çöl yağmuru neylesin,
Bırak sahte âşıklar, her gün gönül eylesin,
Bilmiyorsan Mecnun'a, Kerem'e sor söylesin,
Dünyada gerçek aşklar, tek başına yaşanır.

Küçük Dünyamdaki Büyük Aşklarım, s:90)

Esen Sensin Seher Yeli

Cemal KARSAVRAN

Senden önce kimse karanlığa asi olmadı
güneşe emir vermedi
günebakanlar başlarını kaldırmadı
ve aldırmadı yeni hüznünlere,
mutluluklara
şafağın söktüğü anlarda
hafif ılık esen, tenimizi okşayan
kah telaşlı ve ürkek
kah mutlu ve üzgün
hep koştuk güne
seninle seher yeli

Eskiler erken kalkan işine
geç kalkan düşünce, düşünce demişler
ben seni hiç düşünmedim
sen bende vardın
varlığını sorgulamadım hiç
her ayak sesinde
her nefes alışımında
duygularımı süsleyen
tenimi okşayan
sendin seher yeli

Hasretliği özlemleri sende bulurdum
canlıların ihtiyaç duyduğu
toprağı suyu havayı
sende bulurdum benliği
aşkların yangınlarında

işçinin alın terinde
asker nöbetçi neferde
fakirin ekmeği gibi
eserdin umut umut
sen seher yeli

En olumsuz düşünce bile olsan
caziben cezbederdi varlığı
cümlelerde heceler nakışlanır
kafiyeler dizilir
her ses ayrı bir ahenk
gerek şarkılarda
gerek türkülerde
aşğın yakarışı
Tanrının lütfü
sensin seher yeli

Rüya değil düş değil gerçeksin
hissedeni hissettireni çoşturan
paylaşıldıkça çoğalan
yaşandıkça yaşanacak olan
kuşların böceklerin dili
doğaya can veren
ıslıklayıp ağaçları
şairlerin dilinde şiir
aşıkların yüreğinde sevda
esen sensin seher yeli

Hicran Pınarı

Mehmet NACAR

Toplandı servisten gönül masası,
Duygular raflarda çürüsün artık.
Ayrılık yazmışsa aşkın yasası,
Sevdamız mazide erisin artık.

Kavgalar ezbermiş aşk lehçesinde,
Sitemler çeyizmiş yar bohçasında,
Elinde kılıcın dur bahçesinde,
Gönlümü bulutlar bürüsün artık.

Ağlayan hayalin başımda tacım,
Kirpiğin ucunda gönül ilacım.
Sevginle beslenen sevda ağacım,
Köküne kurt düşüp kurusun artık.

Karışıp dururken kaprisler naza,
Bir suçum olmadan çekerim ceza.
Kılıçlar kalkanlar uymadı bize,
Savaşın muzaffer erisin artık.

Sırtımda hüznler heybemde çile,
Atımın başını çevirdim çöle,
İstemem ağlama, kal güle güle,
Fetihsiz kalenin surusun artık.

Bendeki gerçekler sende yalandı,
Kıskançlık zincirin aşka dolandı.
Hayaller kurdukça gönlün bulandı,
Hicran pınarında durusun artık.

Sarılp başımı okşasan yine,
Teselli vermezsin sızlayan cana.
Azrail ufuktan el sallar bana,
Yüreğim huzura yürüsün artık.

SÖYLEŞİ

Prof. Dr. İnci ENGİNÜN

**Karacaoğlan “Ben senin derdini çekemem gönül”
derken bir anlamda Yunus’un
“Hak bir gönül verdi bana ha demeden hayran
olur”unu andırmaz mı? dedi:**

Akpınar dergisi için İsmail ÖZMEL sordu,
Prof. Dr. İnci ENGİNÜN cevap verdi.

İsmail ÖZMEL, 1. Türk Edebiyatının tarih içindeki en eski örneklerinden bahsederek bir yorum vermek ister misiniz? Bu şiir vadisinde olabilir, nesir vadisinde olabilir veya her ikisini konu edebilirsiniz.

İnci ENGİNÜN, “Yorum” kelimesi biraz belirsiz. Neyin yorumu? Ben en eski örnekten hareket ederek ki bu örnek nesirdir, ilk atalarımızın ruhunun nesilden nesle nasıl geçtiğini söyleyeyim.

Türk edebiyatının ilk yazılı örneği 8. Yüzyıla ait Orhon Yazıtları’dır. Bunlardaki dilin işlenmişliği, incelemecilere mutlaka daha eski örneklerin de var olması gerektiği kanaatini uyandırmıştır. Nitekim daha önceki asırlara ait mezar taşı yazıları da bulunmaktadır. Amacı hükümdarın gücünü, tarihini anlatarak sonraki nesilleri benzer felaketlerden korumak için dikilmiş olan bu yazıtların, yer yer destansı üslubu dikkati çekmektedir. Böylece o sadece bir siyasi vasiyet, tarih belgesi olmaktan da çıkmaktadır.

Ondan sonraki en önemli belge Kaşgârlı Mahmud’un derlediği Divanü Lugatî’t-Türk’tür. Bu eser sadece bir sözlük değildir, aynı zamanda Türk dilinin edebiyat örneklerini de içinde barındırır. Bu örnekler Türklerin yaşayış tarzlarını da ifade eder. Avcı bir toplum olarak “Avcı ne kadar dek bilirse ayı da bilir” sözünü zikredebilirim. Zamanla hayat tarzı değiştiği için bu söz unutulmuş olsa da “Ak akçe kara gün içindir” gibi nicesini de atasözlerimiz arasında hâlâ tekrarlamaktayız. Prof. Dr. Reşid Rahmeti Arat’ın Eski Türk Şiiri adlı kitapta derlediği ve bugünkü Türkiye Türkçesine naklettiği şiir örnekleri dünyevî ve dinî temalı nice örnekleri bize

ulaştırmaktadır. Mehmet Kaplan bu kitapta geçen “Öyle Yerlerde” adlı şiirle Tevfik Fikret’in “Ömr-i Muhayyel” şiiri arasında bir mukayese yapmıştı. Bu da gösteriyor ki, şair atalarımızın ruhu nesilden nesle geçiyor. İlk örneklerde bütün evrensel meselelerin dile geldiği görülür. Bu metinler daima elimizin altında bulunsa, belki başlangıçla bugün arasındaki insanların, özellikle duyguları bakımından birbirlerinden hiç de farklı olmadıklarını görürdük.

İsmail ÖZMEL, 2- Divan Edebiyatı ve Halk Edebiyatı; biri merasim kıyafeti, diğeri de günlük kıyafetimiz gibi bizimdir ve bizdendir. Bu iki kol aynı vücudun parçaları olduğuna göre Türk Edebiyatının gelişmesinde ve bir seviye kazanmasında ne gibi etkiler meydana getirmiştir? Bunun Türkçeye etkisi nasıl olmuştur, yorumlarınız?

İnci ENGİNÜN, Doğrusu ben bu iki şiir anlayışını iki ayrı elbise gibi görmüyorum. Sevdiğimiz, beslendiğimiz kültür bizim dışımızda değil içimizdedir. Halk edebiyatı kaynağını Eski Türk Şiiri’ndeki örneklerden alan ve asırlar boyu insanımızı ifade eden canlı bir yoldur. Sözlü olarak devam etmesi, yazıya geçmemesi yüzünden çok eski örnekleri az. Ancak sözlü kültürün bir başka gücü de her dile getirildiği toplumda, kendisine bir şeyler eklenerek sonraki nesillere devredilmesidir. Böylece en son söylenilmiş olan şiirde veya masalda ilk söyleyenden de izler bulunabilir. Ne yazık ki yazılı belge olmadığı için bunların oranı hakkında bir şey söyleyemiyoruz. Yunus Emre’nin Yesevi’den aldıkları, onlardan sonrakilere geçenler Orta Asya Türk kültürünün Anadolu’da da değişerek devam ettiği göstermektedir. Elbette çok tekrar vardır, hepsi aynı oranda güzel değildir. Fakat sadece Karacaoğlan bu toprağın insanının sevgisini dünyevî boyutta ne güzel anlatır. Yunus Emre de ise bunu dinî boyutta buluyoruz. İnsanı bütün derinliğiyle veren bu şairlerin eserleri arasında da benzerlikler vardır. Her şeyden önce Türkçeye uygun vezinle şiir söylemişlerdir. Karacaoğlan “Ben senin derdini çekemem gönül” derken bir anlamda Yunus’un “Hak bir gönül verdi bana ha demeden hayran olur” unu andırmaz mı?

Divan şiiri ise yeni bir kültürle karşılaşan, onu öğrenen insanlar tarafından meydana getirilmiştir. Birçok divan şairinin Türkçe divanlarının yanı sıra Arapça ve Farsça divanları da vardır. Ne yazık ki aydınımız öğrendiği yabancı dil ve onun ürünlerinin çok fazla etkisinde kalmıştır. Bu sanırım bizim daima karşılaştığımız bir özelliğimiz. Kendi dilimizin yetersiz olduğunu sandığımız anda hemen yabancı bir dili

benimsemek Divan şiirini ister istemez belirli bir zümreye hasretmiştir. Divan edebiyatında ortak konular, ortak mazmunlar, ortak teknik (vezin ve kafiye, hatta divan tertibi) ve ortak dil, kendisini ifadede şairi âdeta bir cendereye sokmuştur. Bu bakımdan Divan şiirinde de güzel ve vazgeçilmez olanların sayısı azdır. Belki de bu zorluk yüzünden bir tek beytin dillerde gezmesi yeterli bulunmuştur. Divan şiirinde de tekrarlar, birbirlerinden alıntılar vardır. Zaten “nazire” geleneği de bunu kaçınılmaz kılar.

Ayrıca halk ve divan edebiyatlarının birbirlerine zaman zaman karıştıkları, birbirlerinden alıntılar yaptıkları da bilinmektedir. Bazı meslektaşlarımız bu konuları incelemekte ve örnekleri ortaya koymaktadırlar.

Tanzimat’tan sonra özellikle şiirde batı şiiri örneklerinin beğenilmesi güç olmuştur. Bunun sebebini hem mevcut geleneklerin kuvvetli olması hem de batı şiirini, şairlerimizin çok yakından tanımamalarında aramak doğrudur. Bu yüzdendir ki şiir fikri yayma amacını yüklenmiştir. Bu durumun, gerçek şiiri söylemek için girişilen bazı denemelere rağmen Yahya Kemal ve Ahmet Haşim’e kadar devam ettiğini unutmamak lazım.

İsmail ÖZMEL 3- Son yüz yıl içinde, özellikle son yıllarda kalem sahipleri Türk Edebiyatı açısından nasıl bir çizgiyi sürdürüyor, yakalanan seviye ve Türkçenin ifade gücü yönünden nasıl bir gelişmeyi gözlemlediniz? Gidişat, konu, ifade gücü, ahenk ve derinlik yönlerinden çeşitliliğe doğru mu yoksa tek tipleşirmeye doğru mu gitmektedir? Bunu kaygı verici buluyor musunuz?

İnci ENGİNÜN, Edebî eserin bir “yaratma” olduğunu unutmayalım. Onun için de sürekli bir seviye yakalamak söz konusu olamaz. Kim, neyi seviye olarak tespit etmiştir? Sanatta güzel olan çeşitlilik. Bugün içine batı hatta bütün dünya şiirinin etkisini de alarak yepyeni bir şiir dünyası kurulmuştur. Divan şiiri, halk şiirini de bugünün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kullanan yazarlarımız var. Türkçe her sanatçının elinde başka bir ifade imkânına ulaşmıştır. Şikâyetler sanıyorum sanatçıları kendi seviyemizde görmek arzumuzdan kaynaklanıyor ki bu büyük bir hatadır. Sanatçılar bize yazdıklarıyla yepyeni imkânlar sunarlar. Onları okumak, sevmek ve sevmemek, benimsemek veya reddetmek okuyucunun hakkıdır. Tıpkı sanatçının kendi eserini, istediği gibi ortaya koyması gibi. Bazı yazarlarda belki “tek tipleşirmeye” gidış olabilir? Ama bunlar okuyucu tarafından tutulmadığı anda

kaybolup giderler. Kütüphanelerimiz nice unutulmuş yazar ve şairin eserleriyle doludur. Klasik Türkçenin kaybolması gibi bir endişe de olabilir. Fakat her yazar aynı zamanda kendi dilini de bizzat inşa etmez mi?

Doğrusu ben çeşitlilikten hoşlanıyorum ve bunun devamını diliyorum. Elbette bir devir dili ve modaları da var. Geçmişte de vardı bugün de var, yarın da olacak. Kendi şahsiyetini eserlerinde var kılan yazarların sayısı daima azdır. Türkçede de bu böyledir. Yeter ki çeşitlilik olsun, okuyucu kendi zevkine uyanı seçebilsin. Bunları zaman, değişen zevkler nasılsa eleyecektir.

İsmail ÖZMEL 4- Şiirde son zamanlarda sembolizmi çağrıştıran kapalı bir tarz ilgi görüyor. Şair eskiden şekil, ahenk ve fikir üçgeninde gezinirken, şimdi kapalı ve hatta anlam çıkarmada zorlanılacak bir tarzı ihtiyar ediyor. Bu şiirimiz için bir gelişme olarak değerlendirilebilir mi? Yoksa bir eskiye dönüş olarak yorumlanması mümkün mü? Sizin bu konudaki tercihinizi öğrenebilir miyiz?

İnci ENGİNÜN Şiirde kapalılık meselesi bugünün konusu değildir. Divan şiirinden itibaren bunlar söylenegelmiştir. Servet-i Fünuncuların bu ithamlardan çektiklerini düşünün. Bugün dilleri yüzünden okunmaz olan bu yazarlar da dönemlerinde anlaşılmazlıkla itham edilmişlerdi. Onlardan önce Abdülhak Hâmit, çevresindeki eleştirilere hak verdirircesine bazen, kendisinin de yazdıklarını anlamadığını söyleyerek meydan okumuştur. Şairlerin referansları bilinirse, pek çok muğlak, kapalı şiir çözülür. Ben şiirde ve sanatta gelişmeden değil, var olmaktan söz edilebileceğine inanıyorum. Onun için sorunuzun bir bölümünü cevaplandıramayacağım. Ama her sanat anlaşılmak için biraz kültüre, meraka ihtiyaç gösterir. Başka sanat eserlerinden esirgemediğimiz bu zahmeti edebiyattan niye esirgeyelim?

Eğitimci - Yazar Şükrü KACAR'ın 66. Sanat Yılı

Abdülkadir GÜLER

66 yıl bir insan ömrü demektir. Eğitimci yazar ve şair Şükrü Kacar Hocamız yarım asırdan fazla sanatla, edebiyatla uğraşiyor, büyük bir fedâkarlık ne güzel bir çabadır bu. Şükrü Kacar bir eğitimcidir, bir yazadır ve aynı zamanda şairdir. Durmadan yazıyor, durmadan uğraşiyor, bir şeyler üretmeye çaba gösteriyor. Ben sevgili Şükrü Kacar Hocamı Elazığ'da tanıma fırsatını bulmuştum. Yanılmıyorsam 23 Eylül 2004 yılda Uluslar arası 12. Hazar Şiir Akşamları münasebetiyle ben de bu etkinliğe davetliydim. 21 Hazar Şiir Akşamlarına yine davetli idim, lakin yoğun işlerim nedeniyle gitmek kısmet olmadı. Aradan hayli zaman geçti, dostluğumuz hâlâ devam ediyor. O günlerde bana gösterdiği konukseverliği ve sıcaklığını hiç bir zaman unutamıyorum. Zaten Elazığ'ın tüm insanları candan ve konuksever insanlardır. Elazığ Türk kültürünün ve Türk şiirinin başkentidir diyenler vardır...

Geçenlerde bana postadan gelenler arasında sevgili Şükrü Kacar Hocamızın "Yazı Hayatının 66. Yılında Şükrü Kacar" adını taşıyan kalınca bir kitap çıktı. Sayın Kacar, bu kitabını arkadaşlarına, dostlarına imzalı olarak armağan ederken sağ olsunlar beni de unutmamışlardır. Öncelikle Sayın Kacar'a burada teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu değerli kitap Dr. Naci Onur ve Filiz Turan tarafından hazırlanmış olup, Kitap Elazığ / Kovancılar İlçesi Kaymakamlığı'nın Bir kültür hizmeti olarak ortaya çıkmıştır. Unutmadan sanatımıza ve kültürümüze değer veren Kovancılar kaymakamlığına teşekkür etmek istiyorum. Bir sanatçının yanında göründükleri gibi. Eserin basım tarihi 2012'dir. Kitap 342 sayfa olup tertemiz bir baskıyla Ankara'da Koza Yayınları arasında gün ışığına çıkmıştır.

Kitapta Dr. M. Naci Onur ve Filiz Turan'ın giriş bölümünde az ve öz yazılmış birer ÖNSÖZ niteliğinde yazıları yer alıyor. "Çok yönlü bir yazar olarak " Şükrü Kacar Hocamızla ilgili yazıda Dr. M. Naci Onur şunları yazıyor: " Elazığ öteden biri doğunun kültür merkezi olarak bilinir. Yukarı şehir olarak da tanınan Harput, tarih boyunca birçok yazar, şair ve devlet adamı yetiştirmiştir. Az değil uzun soluklu,

yaklaşık 66 yılı aşan bir yazı hayatından söz edeceğiz. Süre olarak, sanıyoruz Şükrü Hocamız, şimdiye kadar kimselerin kıramadığı bir rekoru kırmıştır. Bugün hala Nurhak gazetesinde başyazılarını sürdürmekte olan ve çocuklukla kendini “ eğitimci yazar “ olarak tanıtmaya çalışan Şükrü Kacar 84 yaşındadır. Hasta da olsa, bir yerlere geziye de gitse ne eder eder, günlük yazılarını yazı yazdığı gazeteye ulaştırmak ister. Onun 1965 “ İsrail Mektupları”, 1978 “Kıbrıs Mektupları”, 1986 “ Amerika Mektupları” ayrı bir önem taşır. 1982 yılında Ocak ayında Tunceli Valisi Kenan Güven Paşa tarafından Tunceli’ne davet edildiğinde “ Şu Tunceli Dedikleri” başlığı altında bir hafta süreyle Elazığ Gazetesinde yazdığı yazılar da ayrı bir önem taşır. Aynı zamanda Elazığ bırakıp gitmeyen ve bugüne kadar Elazığ’a hizmet eden tek siyasi adamdır Şükrü Kacar. Fırat Üniversitesi’nin kuruluşunda büyük hizmeti geçen bu değerli insanı unutmak, kendi köşesinde kaybolup gitmesini istemek hiç de aklımızdan geçmezdi. Bu neden daha emekli olmadan 1990 yılında Şükrü Kacar Hocamızı konu alan bir “ Bir Bitirme Ödevi- Bitirme Tezi “ görevini öğrencimiz Filiz Turan’a vererek her yönüyle inceleyip kaleme almasını istemiştik. Hayatı, edebi ve siyasi kişiliğini hedef alan tez hazırlanmıştı.” ...

Kitabın diğer bölümlerinde gazetelerde yazı yazan eğitimci, yazar, bürokratlar ve Şükrü KACAR’IN yakın arkadaşları tarafından yazılan yazı ve şiirlerine ayrı bir yer vermişlerdir. Bu bölüm de kitapta bir hayli hacimli bir almıştır.

Şimdi hiçbir kimseyi kırmadan ve üzmeden “Hakkında Ne dediler, Ne Yazdılar “ bölümünde yazı yazarları ismin sunmak istiyorum: Elazığ Belediye başkanı M. Süleyman SELMANOĞLU, Prof. Dr. Mehmet Hamdi MUZ, Suat ÖZTÜRK, Nevzat ÜLGER, Gazi ÖZCAN, Saim ÖZTÜRK, Şerif KAYA, Nihat BÜYÜKBAŞ, Dr. Naci ONUR, R. Mithat YILMAZ, Hadi ÖNAL, Lütfü PARLAK, Lokman TASALI, Murat BİLGİN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa YAĞBASAN, Ziya ÇARSANCAKLI, H. Vehbi COŞKUN, Günerkan AYDOĞMUŞ, M. Faik GÜNGÖR, Ahmet OTMAN, S. Tuğcan TAYHANİ. Rıdvan KAYA, F. Ahmet DENİZ, Mustafa BALABAN, Naci SÖNMEZ, Mustafa ÖZ, Zekeriya BİCAN, Saniye BULUT, Hadi ÖNAL, Berika KÜÇÜK, Bilal CİVELEK, Yrd Doç. Dr. Ahmet Tefvik OZAN, Baycan KACARÖZ, Ali CANPOLAT, Ali KEHRİBAR, Av. Doğan ÖZDAL, Hüsametin SEPTİOĞLU, Nusret ÖZGEN, Hüseyin GÖÇERİ, M. Dursun AKSOY, Bünyamin EROĞLU ve Muammer AKSOY gibi yazar ve bürokratlar, eğitimci yazarlar ve düşünürler Şükrü KACAR Hocamızın sanatı, şiirleri, edebi kişiliği, öğretmenliği, toplum ve insan sevgisini, sosyal ve toplumsal yapısı bu alandaki düşünceleri konusunda değerli yazılar kaleme almışlardır...

Şükrü KACAR kimdir? Bu konuda biraz onun hakkında bilgi vermek istiyorum: Şükrü KACAR,1927 yılında Elazığ iline bağlı Kovancılar ilçesinin Kacar Köyünde doğdu. Soyadını bu köyden almışlardır. 1944 yılında öğretmen oldu. Birçok il ve ilçelerde öğretmenlik ve idarecilik yaptı. Daha Sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'nü okumak suretiyle Ankara'ya gitti. 1957 yılında Gazi Eğitim'den mezun oldu ve ilköğretim Müfettişi olarak Mardin'e atandı. Daha sonra kendi ili olan Elazığ'a tayını yapıldı. Elazığ'da Halk Eğitim Başkanlığı yaptı. 1968 yılında siyasete atıldı ve yapılan yerel seçimlerde bağımsız olarak katıldığı seçimlerde Elazığ Belediye başkanı oldu. Belediye başkanlığından sonra çocuklarını okutmak için İstanbul'a gitti. Burada Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'nda İstanbul Bölge Müdürlüğü'ne getirildi. 1981 yılında kendi isteğiyle emekliye ayrıldı. O tarihten bu yana Elazığ'a dönen Şükrü Kacar sanat, edebiyat, eğitim yazılarıyla yaşamını sürdürüyor. Halen Elazığ'da yayımlanan NURHAK gazetesinde yazmaya devam ediyor...

Şükrü KACAR'IN yayımlanmış eserlerinden bazıları: Köyü Tanıma Semineri Notları, Öğretmenin Meslek Savaşı, Bu toprağın Ozanları (3 cilt), Damdaki Saksığan,(Hatıra), Yaşayan Atatürk, Alamadılar Benden Beni,(Şiir), Bulutlara Kaptırdım Umutlarımı (şiir) ve ayrıca yazı hayatının 60. Yılında 288 sayfalık bir kitap "Şükrü Kacar Armağanı" yine Elazığ'da Manas Yayınları arasında çıkmıştır. (2005)

Sayın Şükrü Kacar Hocamız birçok ödüller de almıştır. Bunlardan birkaçını vermek istiyorum: Elazığ Gazetesinde yazdığı " Dil Birliği "başlıklı yazısı dolayısıyla Başbakanlık Basın- Yayın Ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nden Anadolu Basını Özendirme Yarışmasında aldığı ödül (1973), İzmir Fuarı Kültür Park'ta 1974 yılında düzenlenen bir törende ödülünü İzmir Belediye Başkanı tarafından almıştır. Yine 1981, 1982, 1983 yıllarında Erzurum, Tokat ve Ankara'da düzenlenen ödül törenlerinde ödül almıştır. 1993 yılında Turan Gazetesinde yayımlanan " Ben Türkiye, Ben Anadolu" başlıklı yazısı dolayısıyla Başbakanlık Basın, Yayın Genel Müdürlüğü'nden ödül almıştır ve bunların en önemlisi ise T.C. Devlet Bakanlığı Aileden sorumlu Devlet Bakanı Işıl Saygın'DAN (Örnek Aile Berati Ödülü almıştır.(25. 05,1998)

66. Sanat - kültür yılında Şükrü Kacar'ın zamanı hiç boş geçmemiştir. Genç öğretmenlere hep örnek bir eğitimci yazılarıyla içinde yaşadığı topluma rehber olmuştur. Kültürümüzün ve şiirimizin başkenti olan Elazığ'ın adına onurla yurtdışına kadar taşımıştır. Aydın, katıksız demokrat bir öğretmendir. Memleketini, yurdunu ve milletini candan seven bir kişiliğe sahiptir. Aynı zamanda bir cumhuriyet çocuğu ve bir Atatürk hayranıdır. Samimi bir Atatürkçüdür.

Değerli eğitimci yazar, şair olan sevgili Şükrü KACAR Hocamız için ne yazılsa ve ne söylene yeridir. Bu değerli eseri hazırlayan Sayın Dr. M. Naci Onur Bey'e, Filiz Turan Hanımefendiye ve bu değerli eserin basımını katkılarıyla sağlayan Kovancılar Kaymakamlığına da özellikle teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Türk kültürüne uzun yıllar emek ve hizmet veren insanlar unutulmamalıdır. Tabi O'nu anlatanlara yazanlara da selam olsun diyorum. Değerli hocamıza Sevgili Şükrü KACAR'A sağlıklı ömürler ve daha nice başarı dolu yıllar diliyorum. Sevgili Hocama armağan ettiğim bir dörtlüğüm vardır. " Beylerbeyi " olarak tanıdığım aziz öğretmenime selam ve saygılarımla sunuyorum.

*Adam gibi adamdır, gönüllerde gül açar
Aydınca öğretmendir her yana ışık saçar
Harput'ta Çaydaçıra, ocakta Beylerbeyi
Gerçek dost gönüleri, Öğretmen Şükrü KACAR...*

Bir İstanbul Anısı

İsmail ÖZMEL

Lisede öğrenciyim, tiyatroya gitmek ona zemin olan eseri ve yaşatan sanatkârları görmek, o atmosferi teneffüs etmek bende ihtiyacın ötesinde bir arzu, bir istekti. İmkân bulursam Tepebaşı'ndaki tiyatroya gitmek istiyordum. Bir pazar günü akşamı Tepebaşı Şehir Tiyatrosu kapısından içeri girdim.

Ben çevreye; gelenlere ve kendime bakıyor, lise ikinci sınıf öğrencisi bu olgun çağdaki insanlar arasına nasıl girdi, girebildi. Hanımların şıklığı, beylerin vakur görünüşü gözlerimi alıyordu. Bir hareketlilik oldu. Salona doğru sakın ve kimse kimseye mani olmak ne demek; belli mesafeleri koruyarak yürüyorlardı. Ben de ölçülü adımlarla kafilenin ne de çabuk bir parçası haline geldim.

Koyu maroken koltuklardan birisine oturdum. Oturmak ne demek adeta gömüldüm. Koltuğun şöyle arka kısma biraz daha yaklaşarak kendime bir çekidüzen verdim. Her iki yanımdakileri rahatsız etmemek için; kollarımı ihtimamla koydum.

Seyirciler bir bir yerlerini aldılar. Salona öyle bir sessizlik hâkimdi ki, sanki kimse nefes bile almıyordu. Adeta herkes başkalarını rahatsız etmekten, salondaki asil bekleyiş ve sessizliği bozmaktan korkuyordu. Bütün hal ve hareketler buradaki asaleti ve saygıyı; onu yaratan medeni ortamın bozucusu olmayı aklının köşesinden bile geçirmiyordu. Öyle bir havada perde açıldı. Yavaş yavaş salonda bedenimizi bırakıp sahnedeki yerimizi alıyorduk. Çünkü bütün dikkatler sahnede ve saygın sanatkârların konuşmalarını anlamlandıran mimik ve beden hareketlerini bir kamera sadakati ile takip ediyorduk.

Birinci perde aralığında; salonu dolduranların önemli bir kısmı salonu yavaş yavaş terk ediyorlardı. Bellik ki bu ihtiyaç molası gibiydi. Çıkmak çıkmamak arasında bocaladım ve ben de çıktım. Tekrar salona girdik, eseri büyük bir tatmin ve zevkle seyrettikten sonra 23,30'da tiyatrodan çıktım.

Çok büyük bir başarıyı gerçekleştirmiş bir meraklı keyfi ile Tramvay yolu boyunca yürümeye başladım. Karaköy'e doğru ayaklarım yürümüyor adeta koşar adımla gidiyorsa da aklım piyeste ve oradaki güzelliklerde idi. Yalnız yere değer

değmez bir pergel ayağı gibi açılan ikinci, üçüncü adımlar, koşar gibi yürüdüğümü biliyorum. Adeta uçar gibi gidiyordum. Onun için tramvaya binmeye tenezzül(!) etmedim. Son vapur 23,50 olduğuna göre ona haliyle yetişirdim.

Sağda ve soldaki kıdemli apartmanlar ve altlarındaki, namları Anadolu'dan gelen her ziyaretçinin hafızasında yeri olan mağazalar. İki yanımdan akıp geçiyorlar mı, yoksa ben onların önünde bir resmigeçit talimi mi yapıyorum farkında değilim.

Derken Karaköy büfecisinin önünden iskeleye girdim. Tam da çıma halatı çözmüş, yaya iskelesinin tahtasını çekmiş, yolcu vapuru iskeleden ayrılmak üzere. Bir atlayışla vapura binmek aklımdan geçti. Yoo, bu riskli bir iş, diye düşünürken vapur Üsküdar yolunu tuttu. Ben iskelede yolcu olarak tek başıma kalakaldım desem yeridir.

Yarıncı derse yetişememek, kafamı meşgul eden tek kaygı bu. Geceyi nasıl geçireceğim diye bir telaş aklıma bile gelmiyor. Çarkların hamur yoğurur gibi yoğurduğu denize derin derin baktım, herhangi bir ilhamı olur mu diye. Zaman elimden kaymış, zevk ve tatmin doldurduğum kovanın tabanı çıkmış ve içindekiler iskeleden denize dökülmüştü.

İskelede şöyle bir aşağı bir yukarı yürüdüm. Birkaç görevliden başkası yok. Anlaşıldı geceyi burada geçireceğim. Hep dolaşarak da zaman bitmez ki. Gözlerin uyku gıdasına ihtiyacı var.

Köprü altındaki Yolcu Bekleme Salonuna girdim. Kimse yok. Köşeli U şeklinde kaba, 5x10 cm. ebadında kahverengi boyalı tahtalardan yapılmış üç tahta divan. Aralıkları 6-7 cm. olan bu divanın oturma yerleri pek de cazip mekânlar değil.

Ben bu üç divanın ortadakini beğendim, sırt üstü uzandım, hemen uyuşumum. Gecenin bilmem hangi saatiydi uyandım, etrafıma baktım, baş tarafımdaki divanda sakalları birkaç gündür traş yüzü görmemiş bir adam, üzerinde yağ ve kirden renk değiştirmiş bir ceket, pantolon. Gömleği yarıya kadar açık 40 yaşlarında, ayak tarafımdaki divanda benzer kıyafette 3-5 yaş daha yaşlı bir adam. Bütün bu olumsuz görüntüye rağmen içime en küçük bir ürperti girmedi, tekrar divana uzandım, sabahın erken saatlerinde uyandım, doğruldum bu küçük salonda benden başka kimse kalmamış. En kötü çağrışımları yenen bu yurdun insanlarına olan güven duygumu halen muhafaza ediyorum.

Köprü altlarında en olumsuz koşullarda hayatlarını sürdüren bu insanlar, manzaranın etkileyici görüntüsünün ötesinde, vatani bekleyen, kader birliği ettiği insanları koruyan bir kalbin ve vicdanın sahipleri olarak onları ve onlar gibi olanları hayırla yad ettim.

Anadolu bu ortamı ve bu kıvamı bozmamalı. İstanbul her şeyiyle ve bütün insanları ile bu güven ve sahiplenme duygusunu yaşatmaya devam etmeli.

İlk vapurla karşıya geçtim. Ders başlamaya daha vakit var, arkadaşlarım geç gelişimin nedenini sordular, anlattım.

Asıl hengâme akşam yatakhane de yaşandı. Sohbet için gelen arkadaşlarıma benim yatağım var diye bağırdım. Şaşırdılar, ne demek yatağım var. Onlara hiç aralıklı tahta ile yapılmış bir divanda, etrafında belli belirsiz gölgelerle bir arada, sabahlayıp sabahlamadıklarını sordum. Kimsedem ses çıkmadı. Yatağa sahip olmak ve onun içinde deliksiz bir uyku uyumanın asıl tadı, böyle tahtadan yapılmış ve sırtınızı parça parça izlere boğmuş bir divanda yatmadıkça; yatağınızın gerçek değerini bilmeniz mümkün değildir, dedim.

Paris'in Gözyaşları

Kibar AYAYDIN

Fransa tarihinin merkezi ve başkenti olan Paris'e 13 Ekim 2012'de saat 12 sularında ulaştık. Yağmur bulutları Paris semalarını kaplamış, gökyüzünün maviliğinden ak bir güvercin gibi yere konmuştu. Her yer sisli bir zaman perdesi arasından biraz sonra yağacak yağmurun sesine tıpkı bizim gibi kulak kabartmıştı. Bir gün öncesinden hava durumunu dinlemiş, yer yer sağanak halinde yağmur yağacağını öğrenmiştim. Yol boyunca hava durumundaki ani değişiklikleri de seyahat ettiğimiz arabanın camından görüyorduk. Proje arkadaşlarım ve öğrencilerimizle yağmur altında Paris'i gezecektik. Öyle de oldu. Gezdik, gezdik, gezdik... Şemsiyelerimiz kırılıp, saçımız, başımız elbiselerimiz sırsıklam oluncaya kadar Paris'i özellikle de Eyfel Kulesi ve çevresini gezdik. Paris'i böyle bir yağmur altında gezmek oldukça zordu. Vaktimiz sınırlıydı, imkânların elverdiği ölçüde elimizi çabuk tutup hızlı hareket etmek zorundaydık.

Belçika'nın Haseld şehrinden Paris'e hareket ettiğimizde, saat sabahın yedisiydi. Haseld ile Paris arası 350 kilometrelik bir mesafeyi içeriyordu. Yol boyunca çevreyi izlemekten ziyade Niğde'den gelirken yanımda getirdiğim, Tanpınar'ın "Edebiyat Üzerine Makaleler"iyle, Baudelaire'in şiirini, özellikle de Tanpınar'ın Avrupa edebiyatı ve Paris'le ilgili yazılarını bir defa daha okudum. Hugo'yu, Vigny'yi, Musset'i, Balzac'ı, Stendal'ı Zola'yı, Nerval'i, Verlaine'yi, Mallarmé'yi, Goethe'yi, Yahya Kemal'i, Necip Fazıl'ı bir kez daha zihin haritamda inşa etmeye çalıştım ve dilimden Yahya Kemal'in şu mısraları dökülüyordu.

"Eski Pariste bir ömür geçti;

Jaurés'in gür sedası devrinde,

Verlaine absent'i Baudelaire afyonuna

Karışan bir sihirli haz'dı şiir.

Yaşamış olmıyan bilir mi bunu?

Eski Paris'de bir ömür geçti,

İdeal rüzgâriyle hür geçti."

Paris sonbahar hüznünü yaşayan bir şehirdi. Pastoral renklere hâkim olan şehir güz mevsiminin elbisesini çoktan giyinmişti. Çisil çisil yağın yağmur ise şiddetini gittikçe artırıyor, ağaçlardaki yaprakları bir bir yere indiriyordu. Caddelerdeki su birikintilerinde, sararmış yapraklar ile kahverengi yapraklar, iç içe geçmiş ölü adacıklar halinde sonbahar tablosuna hüznün renkleri katıyordu. Eyfel Kulesi'nin bulunduğu mekâna geldiğimizde elimizdeki şemsiyeler yağmurun şiddetine daha fazla dayanamadı. Kırılan şemsiyelere aldırılmadan yağmur musikisi altında gezmeye, görmeye ve yürümeye devam ediyorduk. Hava soğumuştur. Üzerimizde montlarımız olmasına rağmen, üşüyor yer yer titriyorduk da. Kıyafetlerimiz, bu mevsime hiç de uygun değildi. Kasvetli hava ruhumuzu sıkıyordu. Bir ara Nerval'i düşündüm. Saf şiirin öncülerinden olan Nerval böyle kasvetli havalarda nasıl bir ruh hali içinde bulunur, nasıl rüyalar görürdü? Bu yağmur, bu kapalı hava, bu caddeler onun kendisini Vieille sokağında bir elektrik direğine asarak intihar etmesine bir sebep miydi? Yoksa büyük bir aşkla sevdiği tiyatro oyuncusu Jenny Colon'un Paris'te ölmüş olması onu mistik bir hezeyana mı sürüklemişti? Ya Baudelaire'in "Spleen de Paris"de (Paris Sıkıntısı) "Kötülük Çiçekleri"ni derlemesine ve en sonunda "Seviyorum seni ey rezil Paris" diyerek Paris'i fetiş bir mekân algısıyla vermesine ne demeli.

"Basık, ağır gökyüzü tıpkı bir kapak gibi
Sıkıntının kurbanı rûhumuza çökerken
Ve ufuk kucaklayıp sonsuz gök çemberini
Gecedden daha hazin kara bir gün dökerken;

Dönüşürken nemli bir hücreye dünya, toprak,
Umut, yarasa gibi, o ürkek kanadını
Duvara çarpa çarpa ve başını vurarak
Tavanlara, giderken ve yağmur damlaları"

Paris bu mevsimde sonbahar hüznünü yaşayan bir şehirdi. Paris ağlıyordu ve gözyaşları bize kadar geliyordu. Eyfel Kulesi gri bulutlara meydan okusa da insan elinden çıkmış bu çelik ve demir külçesi bu yağmur altında asırlık günahların vebalini sırtından atmak istiyordu.

Metroya binmek için bilet aldığımızda, elimize verilen şehir haritası, gidebileceğimiz tarihî mekânlar ile metro çıkışlarını gösteriyordu. Şehir haritasını uzun uzun inceledik, gideceğimiz yerleri işaretleyip zaman tanzimi yaptık. Metroya bindiğimizde gideceğimiz yere 8 ile 10 dakika içerisinde varıyorduk. Paris'in en önemli ulaşım araçlarından biri şüphesiz ki metroydu. Şehrin üzerinde gezen insan

kalabalıklarının bir iki misli de yeraltında seyahat ediyordu.

Paris'in her mekânı tarih kokuyordu. Gözlerimizin önünde geçen binalar, eski olduğu kadar işlevsel özellikleriyle de canlılıklarını koruyordu. Sefiller'i okuduğum yıllarda Victor Hugo'nun betimlemelerine hayran kalmıştım. İsyanı, aşkı, yoksulluğu, direnç ve ölümü o sürükleyici anlatımının içinde siz tekrar yaşayabiliyordunuz. İşte şu "ân"da, o tarihi binalar, saraylar, katedraller, opera ve tiyatro binaları, kahvehaneler, müzeler gözlerimin önünden bir bir geçiyordu. Karşıda duran Chaillot sarayı Eyfel'e Ienna köprüsüyle bağlanmış, meşhur Trocadero bahçeleri, yağan yağmurla kendinden geçmişti. Seine nehrinin suları Paris'in gözyaşlarıyla kabarmış, güz hüznünü yaşıyordu. Seine nehri ve kıyıları UNESCO tarafından 1991'de "Dünya Kültür Mirası Listesi"ne alınmıştı, belki bu sorumluluk ona çok ağır gelmişti ki biz Niğde'den gelenleri, hüznle karşılıyordu. Nehirde yolcu ve yük taşımacılığı yapan tekneler gözüme ilişiyor, beni Fransa'nın geçmişine zaman ve mekân ötesi bir yolculuğa çıkarıyordu. Bir ara Jan Dark aklıma geldi tüylerim diken diken oldu. Seine nehrinde Ateş ve kül... Masumiyet ve gül... Eyfel Kulesi'nin bulunduğu meydan, birbirine paralel taze çınar ağaçlarıyla askeri müzeye doğru geniş bir hat oluşturuyordu. Burada dikkatimi çeken bir iki tane ıhlamur ağacının etrafa yaydığı ıhlamur kokusu vardı. Bu koku beni çocukluğuma, evimin bahçesinde, üzerine çıkıp kitap okuduğum ıhlamur ağacına götürdü. Paris'te bunu hissetmek, bu kokunun peşinden gitmek beni Proustvari bir seyyah haline getirdi.

Paris'i sisli, yağmurlu ve soğuk bir havada ancak tahayyülüne yansıdığı kadar rüyalarımın misafiri edebildim. Asıl Paris'in yaz mevsiminin ortalarında daha güzel olduğunu düşünenlere katılsam bile, bakmasını bilenler için buranın sis ve yağmur altında da pek çok güzelliği nazarlarımıza sunduğunu düşünüyorum. "Eyfel" bana Necip Fazıl'ı hatırlattı. O, Sorbon'a felsefe tahsili için gelmişti, yazmış olduğu "çile; ilk defa Eyfel radyosunda okunmuş, burada müthiş bir heyecan uyandırmıştı. Tanpınar'ın bahsettiği mekânları, Yahya Kemal'in okuduğu okulu, kaldığı otelleri, Tanzimat ideologlarının gelip gittiği, fikir tedaileri yaptığı lokalleri; Nurettin Topçu'nun, Sorbon'unu, Nilüfer Göle'nin Paris EHESS Üniversitesini, tam manasıyla gezemedimse de, kendimi buralara yabancı hissettirmeyen bir ruh iklimine girdiğimi rahatlıkla söyleyebilirim.

Gecesini bilmiyorum, bohemini az çok tahmin edebiliyorum. Michelet'in, A. France'in, N.Stael'in, M.Proust'un, Bergson'un, Alain'in, Desnos'un eserlerinden bazılarını okumuştum. Fransa tarihinin giyotinlerle düşürülen kellelerini, Necip

Fazıl'ın İhtilal'inden öğrenmiştim. Titredim birden... Paris'e yağmur yağıyor, hem de hiç durmamasına yağıyordu. Paris gri bulutlardan boşalan yağmurla, Necip Fazıl'ın "Bu Yağmur"u oluyor; vehim, korku, kasvet ve ürpertiye ruh köklerine adeta bir tohum gibi serpiyordu.

"Bu yağmur, bu yağmur, bu kıldan ince,
Nefesten yumuşak, yağın bu yağmur...
Bu yağmur, bu yağmur, bir gün dinince,
Aynalar yüzümü tanımaz olur.

Bu yağmur, kanımı boğan bir iplik,
Tenimde acısız yatan bir bıçak,
Bu yağmur, yerde taş ve bende kemik,
Dayandıkça çisil çisil yağacak.

Bu yağmur, delilik vehminden üstün,
Karanlık, kovulmaz düşüncelerden.
Cinlerin beynimde yaptığı düğün.
Sulardan, seslerden ve gecelerden..."

Belki yağın bu yağmur Fransa'nın asırlık günahlarına Paris'ten dökülen gözyaşlarıdır. Ne dersiniz?

Prof. Dr. Şahin UÇAR'ın Varlığın Mana ve Mazmunu

Mehmet BAHSİ

Eser, İz Yayıncılığın 135. kitabı ve 23. düşünce dizisi olarak basılmıştır. Yazarın ise 8. eseri olduğu ilk sayfadaki bilgilerden anlaşılıyor. Eser orta boy ve 166 sayfadan müteşekkildir. En başta yazarın kısa bir biyografisi ve uzunca sayabileceğimiz bir önsöz (mukaddime) yer almaktadır. İki ana bölümünden oluşan eserin birinci bölümü, “ MANA ve MAZMUN” adını taşıyor ki kitaba adını veren de bu bölüm olmaktadır. İkinci bölüm ise “TARİH FELSEFESİ ve EPİSTEMOLOJİ adını taşıyor. Ancak bu başlık altında konu yedi ayrı bölümden oluşuyor.

Mukaddimeye besmeleyle başlanıyor ve klasik bir üslupla devam ediliyor. Kitabın nasıl başlanıp nasıl oluştuğuna ilişkin bilgiler veriliyor. Bu yaklaşım okuyucuyu aydınlatma ve ısındırma bakımından yararlı da oluyor. Tabii ki oldukça ağır bir konu olan “mana ve mazmun”u rahatça okuyup anlayabilmemize bu açıklamalar yardımcı oluyor. Sözgeleşimi mana ve mazmun’un aynı zamanda bir “estetik” konusu olduğunu daha başta iken öğrenmiş bulunuyoruz.

Yazar konuya, mazmun nedir? diye sorarak başlıyor. Bu, kitabın hem de ilk cümlesi oluyor. Ve bu soru hemen çok kısa bir şekilde cevaplandırılıyor: “Zımnen ifade olunmuş gizli anlam.”

Tabii ki bir kitabı oluşturacak kadar geniş kapsamlı tahlil ve düşüncelerin konusu olacak bir terim için bu tanımlama yetersiz ve sınırlı kalacaktır. Dolayısıyla hemen peşinden geniş açılımlı derin tahlillere geçiliyor.

Konu ile ilgili olarak ilkin belki de istenilerek şairlerin görüş ve düşüncelerine yer veriliyor. Almanların ünlü şairi Goethe’nin “ En büyük sır nedir? “ sorusuna, “aşık sır” “bilinen sır” dediği belirtiliyor. Hatta cümlenin devamı “ ... herkese açık ve zahir olduğu halde, neredeyse hiç kimsenin göremediği...” şeklinde ifade ediliyor. Yazar bu ifadelerden de hareketle, “varlığın mazmunu, Sırr-ı Ekber” budur, en büyük sır budur diyor. Konu ile ilgili daha sonra Fichte ve Eflatun’un görüşlerinden kısa ifadelere yer veriliyor. Taoist filozof Tzou’nun “ Bir birdir ve hem de bir bir değildir,

ama yine de bir birdir” sözü ve Kanuni Sultan Süleyman’ın “...cümlelerin maksudu bir amma rivayet muhtelif” diye biten beyti; “ Bir ırmakda iki kere yıkanılmaz” diyen Heraklit’in düşüncesi tahlil ve açıklamalarda yerini alıyor.

Müellife göre durmaksızın değişen ve oluş halinde olan bu varlık âleminin sınırlarını en iyi şekilde şairler bilebilirler. Çünkü şairlerin dili günlük konuşma dilinin üstünde bir dildir. Ayrıca günlük dilin bütün kelimeleri ilk yaratıldıkları şiir diline ait ilham mahsulü kelimeler olarak ortaya çıkmışlardır. Kelimeler gerçek bir şair için lisanın içinde gizli olan bütün beşeri kültür ve tecrübeyi de kullanarak oluş halindeki bu varlık âleminin esrarını araştırma ve ona nüfuz etme vasıtasıdır. Şair eşyayı isimlendirerek canlandıran insandır. Kalam ise sırr-ı ekber dediğimiz ve bir türlü gizli manasına nüfuz edilemeyen, zuhurunun şiddetinden gaib olan sırrı araştırma vasıtasıdır. İşte “kelamın gerçek mazmunu budur” deniliyor.

Yazara göre; mazmunun uzun yıllar içinde ve çeşitli kimseler tarafından anlamının değişikliklere uğradığı ya da uğratıldığı, yapılan açıklama ve anlatımların gerçek manada konuya karşılık olamadığı, olsa olsa sınırlı ya da lügat anlamının verildiği ifade ediliyor. Mesela, eski Araplar’da devenin doğmamış yavrusuna mazmun dendiği, hatta yine Bedevi Araplar’da bir bölgede miktarı bilinmeyen hurma ağaçlarına da mazmun dendiği ifade ediliyor. En yaygın olan ve en anlaşılır görüş ise sözün özünde gizli olan mana’ya mazmun dendiğidir. Bu cümleden olarak, “ el- mana fi batn – şair” denilmiş. Yani “mana şairin karnındadır” denilmiş. Çünkü şairin söylediğinden okuyanlar bir şeyler anlarlar ama o sözün ya da şiirin neyi ifade ettiğini ancak söyleyen bilir. Hiçbir zaman söyleyenle okuyanın maksadı tam olarak çakışmaz. İşte bu herkesin okuduğu halde bilemediği, anlayamadığı, kavrayamadığı gerçek anlam şiirin mazmunudur.

Kitabın devamında Divan Edebiyatı’ndaki mazmun teriminin anlaşılması ve kullanılması üzerinde uzun uzun duruluyor. Ayrıca Divan Edebiyatı’na dair mazmun kavramının ne şekilde anlaşıldığı ile ilgili çalışmalara değiniliyor. Yazara göre hem Divan şairleri hem de Divan Edebiyatı ile ilgili araştırmacılar “mazmun” terimini tam olarak anlayamamışlar ve açıklayamamışlardır. Çünkü bu terimi yalnızca edebiyat çerçevesinde açıklamaya çalışmak, “mazmun”un manası için çok sınırlı bir çalışma ve değerlendirme olmaktan öteye gidemez.

Müellife göre asıl önemli ve gerekli olan “mazmun”u tarih felsefesi açısından açıklamak ve yorumlamaktır. Çünkü müellif bir tarih felsefecisi olarak, beşeri kültürün ve varlığın mahiyetini yorumlamaktan yanadır. Dolayısıyla mazmun terimini belli bir

konuda manalandırmak yerine, “varlık” kavramına yeni bir anlam ve mana getirecek şekilde yorumlamalara gidilmelidir. Yani “mazmun” terimine varlık âlemine dair komple bir yorum getirecek şekilde açıklamalar ve tanımlamalar getirmek çok önemlidir.

Mazmun teriminin manasına ilişkin olarak lügatlerin tariflerine itiraz ediliyor. Çünkü yazar açısından yapılan tarif ve tanımlamalar, mananın verildiği zamanlarda nasıl anlaşılıyorsa o anlayış ile sınırlıdır. Dolayısıyla mazmun hakkında yapılmış tanım ve açıklamaların eksik olacağına parmak basılıyor. Ancak, Prof. Mine Mengi, İskender Pala ve A.Hamdi Tanpınar’ın yaptıkları açıklamalar alıntılarla irdeleniyor. Divan Edebiyatındaki mazmun’a dair açıklamaların sınırlılığı yanında yetersizliğinden söz ediliyor.

Müellifin çok detaylı açıklama ve tahlillerinden, şimdiye kadar yapılan manalandırmalarda sadece edebiyat çerçevesinde ele alındığını anlıyoruz. Buna karşı yazarın itirazı var. Bugüne dek yapılagelen açıklamalar doğru olsa bile eksiktir. Biz “mazmun kelimesi üzerindeki örtüyü tamamen açabilseydik” insan düşüncesi ve dili üzerindeki örtüyü de kaldırmış olacaktık ve belki kâinatın o herkese açık olan sırrına, “sırr-ı ekber” ine nüfuz etmemizi önleyen perdeleri biraz olsun aralamak mümkün olacaktı.

İlerleyen sayfalarda yazar şiir dili üzerinde düşüncelerini yoğunlaştırıyor. Şiir dilinin normal dilden çok farklı olması “edebi form farkı”ndan değil, şiirin “farklı bir dil” olmasına bağlıdır. Şiir dili – şiir formu – içinde yazıldığı için önem taşımaz. Hadsî düşüncenin eseri olduğu için önemlidir. Bu hususu yazar oldukça önemsiyor olmalı ki uzun uzun ve ısrarla üzerinde duruyor. Yazara göre nazım şiirin formlarından biridir. Ona göre şiir hem nazım hem nesir kisvesinde tecelli edebilir. Tolstoy için Rusya’nın en büyük şairi denilmiş. Ama Tolstoy hiç manzume yazmamıştır. Fakat “Harp ve Sulh”un bazı yerleri vardır ki en yüksek seviyede şiirdir.

İşte bu tür şiirler hadsin ya da ilhamın dili ile yazıldığı için değerlidir. Bir diğer önemli noktada şu ki; sezgici düşünceler normal dil ile ifade edilemezler. Yine kitap da yer alan orijinal bir ifade “Şair bu dünyayı sabit bir gerçeklik olarak değil, oluş halinde yaşayan ve değişen bir varlık olarak idrak eder.” şeklindedir. Eserde hülasa olarak ifade edilen bir önemli noktada; “şiir dili ve normal dil” ayrımı yapılmasıdır. İşte mazmunları olan dil, şiir dilidir. Yapılan birçok açıklamalar ve tahliller arasında “mazmun, anlatılmayı anlatmak için kullanılan bir dil” olarak takdim ediliyor.

Mana ve Mazmun'un sonunda yazar, meseleyi yalnızca edebiyat bakımından ele aldığını belirtiyor. Hâlbuki bütün disiplinler açısından ele alınmalıdır diye yeni yorumlar getiriyor. Çünkü çok yönlü olarak ele alınırsa, Divan Edebiyatına mahsus bir terim olmaktan çıkarak; beşerî tefekkürün bütün temel meselelerini tartışmamızı sağlayacak bir kavram olacağına inanıyor. Tabii ki tefekkürün değerinin bulunmadığı bir toplumda böyle şeylerle uğraşmanın akıl karı olmadığını alaycı bir sitem olarak da ortaya koyuyor.

Varlığın Mana Ve Mazmunu
Prof. Dr. Şahin Uçar
İz Yayıncılık, 1995, İstanbul

-İbrahim Şahin; Ahmet Hamdi Tanpınar, Haz ve Günah, Bir Tanpınar Yorumu, Kapı Yayınları, İstanbul 2012, s.82/83

- Tanpınar'ın Mektupları, hazırlayan: Zeynep Kerman, Dergâh Yayınları, 2.baskı, İstanbul 1992, s.255/256

-Ahmet Hamdi Tanpınar; Edebiyat Üzerine Makaleler, hazırlayan: Zeynep Kerman, Dergâh Yayınları, 3.baskı, İstanbul 1992, s.32/33

-Ahmet Hamdi Tanpınar; Yaşadığım Gibi, Dergâh, Yayınları, 2.baskı, İstanbul 1996, s.158

-Annemarie Schimmel; Halifenin Rüyaları İslamda Rüya ve Rüya Tabiri, çeviren.Tüba Erkmen, Kabalıcı Yayınevi, İstanbul 2005,s,32

- Ali İhsan Kolcu; Zamana Düşen Çığlık, Akçağ Yayınları, Ankara 2002, s.165

-Feridun Andaç; "Zamanın Aynasında Bir Yazar: Tanpınar" E Dergisi, Sayı:38 Mayıs 2002, s.64

-Mehmet Kaplan; Cumhuriyet Devri Türk Şiiri, Kültür bakanlığı Yayınları, Ankara 1990, s.68

-Age.; s.71

-Ali İhsan Kolcu; Zamana Düşen Çığlık, Akçağ Yayınları, Ankara 2002, s.174

-Orhan Okay; Bir Hülya Adamının Romanı Ahmet Hamdi Tanpınar, Dergâh Yayınları, İstanbul 2010, s.306/308

1919 Yılıının Gazete Manşet ve Haberleri

Prof. Dr. İsa KAYACAN

Yılların gerilerinde kalan, 1919 yılının gazetelerinin bir araya getirilip, arşivlenip raflara kaldırılanları. Eski dönemlere ait bu gazetelerin ilk sayfa arşivleri.. Vatanın hangi şartlarda kurtarılıp, Cumhuriyetin nasıl kurulduğuna ilişkin bilgilerin yer aldığı birikimlerin yeni nesle aktarılmasının öneminin hatırlatılarak çocuklarımızın, torunlarımızın bilinmeleri gerekenler olarak gördüklerimiz. Bu düşüncelerle bir araya getirilenler. Dr. Gürhan Yücel'in e-posta adresime aktardıkları üzerinde yaptığım değerlendirmeler:

Yeni İstanbul Yayını: İstiklal Harbi Gazetesi. Hazırlayan: Ömer Sami Çoşar (Tarihlerden sonra sıra no var. İlk cümleler manşet, sonraki cümleler spot olarak veriliyor. Ayrıca haber başlıkları da farklı biçimde veriliyor)

1-Halk sessiz ve üzgün seyretti. İzmir dün işgal edildi/Hükümet inanmıyor. Harbiye Nazırı Şakir Paşa "Bu gibi şayialara ehemmiyet vermeyin" dedi.

İngiliz, Fransız, Yunan Bahriye Silahendazları öğleden sonra, mevkii müstahkemleri kaleleri işgal ettiler. Mustafa Kemal Damat Ferit ile konuştu. Bunun da padişaha veda edecek olan Çanakkale kahramanı Samsun'a harekete hazırlanıyor (15 Mayıs 1919)

2-Paris'te yüksek konseyin 2 Mayıs'ta yaptığı toplantıda Loyd Corc'un İzmir'in Yunan işgaline terk edilmesi teklifini Amerikan Başkanı Wilson ile Fransız Başkanı Klemenso itirazda bulunmadan kabul ettiler. Türkiye Devleti cihan savaşı için katıldığı 4 yıl 3 gün zarfında 385.000 evladını şehit vermiştir (15 Mayıs 1919)

3- İzmir'de katliam. Yunan işgal kuvvetleri saat 8.40 da karaya çıktı/Metropolit tarafından takdis edildi. Şehirdeki tecavüz ve yağmanın bir türlü sonu gelmiyor. Çok sayıda şehit verdik. Dün sabah kordon boyunda Yunan işgal kuvvetlerine ilk kurşunu sıkan Hukuku Beşer Gazetesi Başyazarı Osman Nevres Beyin vücudu süngülerle paramparça edilmiş bir vaziyette bulunmuştur (16.5.1919)

4- Mustafa Kemal Samsun'a hareket ediyor. İstanbul gazetelerinin çoğunun başmakaleleri bu sabah beyaz çıktı. Şiddetli sansür İzmir katliamına dair haberlerin neşrine mani oldu. Hadisat ve Sabah Gazetelerinin başmakalelerini sildi (16.5.1919)

5- İzmir’de camilerin halı ve kilimleri çalınıyor. Zincirlere bağlanarak denize atılan balıkçılarla Sandalcıların boğuldukları anlaşılıyor. Şehit edilenlerle, yağma edilen yerlerin listesi tesbit ediliyor. Atina Basını, İzmir Kordan boyunda Gazeteci Osman Nevres’in tek başına mücadelesini, askerlerle sivillerin büyük bir silahlı mukavemeti olarak gösteriyor (16 Mayıs 1919)

6- Korkunç itiraf: Yunan işgal kumandanı “Katliam ve yağmacılık yapıldı” dedi/ Yunan Basınının yalanı: Atina Gazeteleri, İzmir de ölenlerin kendilerini denize atıp, boğulan Türkler olduğunu yazıyor. Rum çapulcuların bazıları tevkif edildi.

Atina Ayasaofya’nın Ortodoks Kilisesi olmasını istiyor (18 Mayıs 1919)

7- 20 bin Kadıköylü işgali protesto etti: Türkler birleşin. Halide Edip Hanım: “Heyecanlarınızı unutmayınız” dedi. Münevver Samime Hanım “Efendiler, az söylemek, çok iş görmek zamanı gelmiştir” diye haykırdı.

İstiklal Gazetesi, İngiliz Mandası isteyen Alemdar ve Sabah’ı yeren bir makale yayınladı. Tam istiklal istedi. Bir İngiliz Generali Samsun’da Mustafa Kemal Paşa, İngilizlerin Hükümete bilgi vermeden Anadolu’ya sokulmaları karşısında İstanbul’u ikaz ediyor (23.5.1919).

8- Yunanlılar, Trakya’da işgale hazırlanıyor. Birinci Kolordu Kumandanı Cafer Tayyar, yerli Rumlar’a silah ve üniforma dağıtıldığını açıkladı.

Osmanlı Devletinin mirası etrafında kavgalar büyüyor. Loyd Corc’un, Fransızların elinden Musulla Suriye’nin de bir kısmını koparmak istemesi üzerine Klemanse tehditde bulundu. (23.5.1919)

Hatıralarla Mehmed Âkif ERSOY

Ömer AYDOĞAN*

Mehmed Âkif şairliğinin yanında, dünya görüşü, hak ve hakikat anlayışı, bir fikir, gönül ve dava adamı oluşuyla milyonların gönlünde taht kurmuş özü sözü bir olan önemli bir mütefekkindir. "Safahat"ı bu millet o kadar çok benimsemiştir ki evlerinin başköşesinde "Kur'an-ı Kerim"den sonra "Safahat"a yer vermişlerdir. Susayan nice gönüller "Safahat" pınarından kana kana içmiş, maddî ve manevî susuzluğunu gidermişlerdir.

Mehmed Âkif'in hayatı, doğumundan ölümüne kadar acı tatlı birçok hatıraya şahitlik etmiştir. Aslında Âkif'i Âkif yapan da bu hatıralardır. Mehmed Âkif'in hayat serüveninde yer alan acı tatlı bu hatıralar Âkif'i daha iyi anlamamıza yardımcı olacaktır. Fatih Camisi'nin Âkif'in hayatında önemli bir yeri vardır. Söz konusu camiyle bağlantılı hatırası Safahat'ın kişi kadrosu içinde önemli bir yer tutan Köse İmam (Ali Şevki Hoca) ile ilgilidir. Söz konusu hatıra şöyledir:

"O gün babasının öğrencilerinden Ali Şevki Hocanın icazet merasimi yapılacaktır. Çocuk Âkif tören sırasında da babasından ayrılmayıp hoca efendilerin içine, babasının yanı başına oturur. Baba Tahir Efendi meclisin dışında durması için oğlunu uygun bir dille uyarır. Ancak ders vekili hocanın hoş görmesiyle oturduğu yerde kalma iznini almış olur. O gün o merasimde bulunan "ulemadan büyük hafız Şakir Efendi" Âkif'le ilgilenir, "İzhar" okuduğunu öğrenince dersleriyle ilgili bazı sorular sorar, güzel cevaplar alınca da çocuğa "İnşallah büyük adam olursun" diye dua eder."(1)

Hafız Şakir Efendinin cümle kapısı açılmış ki Âkif'e ettiği dua kabul olunmuş, Âkif koskaca bir külliyat olan "Safahat"a imza atmıştır. Yıllardır "Safahat"la nice gönüller coşmuştur.

Mehmed Âkif'in bir başka hatırası ise Çanakkale ile ilgilidir. Çanakkale muharebeleri İngiltere ve Fransa'nın İstanbul'u işgal etmek amacıyla 25 Nisan 1915'te Çanakkale Boğazı'ndan karaya asker çıkartmasıyla başlamış ve 257.000 şehit pahasına 18 Mart 1916'da, Türk'ün bükülmez bileği ve çelikten iman dolu göğsü karşısında

daha fazla direnemeyen düşman kuvvetlerinin kesin olarak mağlup edilmesiyle sona ermişti. Çanakkale muharebelerinin bütün şiddetiyle devam ettiği sıralarda Mehmed Âkif görevli olarak Berlin’de bulunmaktadır. Âkif’in Berlin Hatırası ise şöyledir:

“Berlin Hatıraları”nı kendisine ithaf ettiği yakın arkadaşı Binbaşı Ömer Lütfi Bey’in naklettiğine göre “Gurbet diyarında gece gündüz Çanakkale cephesini düşünmekte olan Mehmed Âkif, hemen her sabah kalktığı anda arkadaşına şu soruyu sormaktadır:

- Ömer Bey, bu Çanakkale ne olacak?

- Allah bilir ama vaziyet tehlikelidir. Askerlik noktasından düşünülünce ümit yok. Ancak fen kaidelerinin hâricinde, fevkalbeşer bir şey olmalı ki dayanılabilsin!

Ben böyle dedikçe;

- Eyvah, son istinatgâhımız da yıkılırsa ne olur, diyerek çocuk gibi gözlerinden yaşlar dökülmeye başladılar. Âkif’in Çanakkale için ağlamadığı gün yoktu. Ben kavâid-i harbiyeden bahsettikçe canı sıkılırdı. Onun böyle askerî muhakemelere tahammülü yoktu. O, daima kat’î bir kelime isterdi.

- Bütün dünya toplanıp hücum etse, yine Çanakkale sukût etmez! derdi. Onun büyük imânı başka bir ihtimale asla müsait değildir!” (2)

Mehmed Âkif “Çanakkale Şehidleri”ni böyle bir inançla yazar. Çanakkale sırtlarında, Duatepe’de, Kilitbahir’de, Conkbayırı’nda gövdelerini siper ederek bu mukaddes toprakları düşman postalına çiğnetmeyen Mehmetçiğin aziz hatırasını Âkif, bu şiirle âdetâ abideleştirerek ebedileştirir. Bomba, şarapnel, kurşun yağmuru karşısında ölenleri gördüğü, üç dakikaya kadar öleceğini bildiği halde en ufak bir sarsılma bile göstermeden kanlarını sebil, canlarını feda eden kahraman Mehmetçiğin destanını yazar. Ve der ki:

“Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?

En kesîf orduların yükleniyor dördü beşi.

...

Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar taşlar...

O rükû olmasa, dünyada eğilmez başlar;

Vurulup tertemiz alından, uzanmış yatıyor;

Bir hilâl uğruna yâ Rab ne güneşler batıyor!

Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker!

Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.

Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhîd’i,

Bedr'in arslanları ancak bu kadar şanlı idi."

Onların ulaşmış olduğu şehadet mertebesi o kadar yücedir ki onları gittikleri ebedî âlemde kucağını açmış Hz. Muhammed (s.a.s.) beklemektedir:

"Ey şehîd oğlu şehîd, isteme benden makber,
Sana âgûşunu açmış duruyor peygamber!"

Almanya Dışişleri Bakanlığı için kaleme aldığı hatıralarında Schabinger, Şeyh Salih'le birlikte Almanya'da bulunan Mehmed Âkif'in faaliyetlerinden de bahseder. Schabinger'in üniversite yıllarından hocası olan ünlü Alman şarkiyatçısı Prof. Martin Hartmann'ın Schabinger'e gönderdiği 5 Aralık 1914 tarihli mektupta Hartmann, Şeyh Salih Tunusî ve Mehmed Âkif'le tanışmasını ve ilk izlenimlerini şöyle aktarır:

"Bugün sıradışı enteresan bir karşılaşma oldu: Size her iki adamı bana getirdiğiniz için teşekkür ederim. Şeyh Salih aslında sıradan birisi değil; zavallı Türk'se (Âkif) onun tam tersi. Salih ne istediğini biliyor ve istediği şeyi başarılı bir şekilde anlatmasını da. Böyle bir adamla çalışılabilir.

... beni ziyaret eden Mehmed Âkif'le Mehmed Emin üzerine öğretici bir görüşme yaptım. O (Mehmed Âkif) yeni zamana ayak uyduramamış Türk dar kafalılığının bir temsilcisi olarak, eski usullere göre verimsizce çalışmak istemekte... Ne mutlu ki bana oldukça sakin kaldım, sonuçta böyle insanlarla kavga etmenin getireceği hiçbir şey yok..." (3)

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere oldukça kibirli birisi olan Hartmann, Türk'ü dar kafalı olmakla itham ederken, Âkif'i de Türk dar kafalılığının bir temsilcisi olarak görmektedir. Peki, Âkif bu konuyla ilgili neler söylemiştir? Âkif ise Hartmann'la ilgili düşüncelerini bir dost sohbetinde şöyle anlatmaktadır:

"Bir gün Âkif'e Berlin'deki müsteşrikler sorulur. Âkif de onların en büyüğü Hartmann'muş. Şu göklere çıkarılan adamı bir tanıyayım dedim. O da beni görmek istiyormuş, konuştuk. Bu meşhur müsteşrik her ilim dalaverecisi gibi benim gözümü boyamak isteyen birtakım umumi laflar etti. Ben dediklerini dinler gibi görüldükten sonra, 'En iyi bildiğiniz Türk şairi kimdir?' dedim. O tereddütsüz 'Fuzûlî' diye cevap verdi. Sonra şunu ilâve etti: 'Ben şimdi bunu yazmakla meşgulüm.' Bir de gördüm ki herif yüzünden Fuzûlî'yi okuyamıyor, hele hiç anlamıyordu. Artık tahammülüm kalmadı, 'Ben, dedim, bilgilerinizin sınırını takdir edecek durumda değilim, fakat size bir şey söyleyeyim mi, sizin en bilmediğiniz ve anlamadığınız Türk şairi Fuzûlî'dir, buna emin olun.' ...Herif iki gün sonra Fuzûlî'nin 'su' kasidesini öğretmemi benden ricaya gelmesin mi?.." (4)

Hartmann, Türk'ü dar kafalı, Âkif'i de Türk dar kafalılığın temsilcisi olmakla suçlarken, Âkif de onu Fuzûlî'yi anlamaktan aciz cahil biri olarak itham etmiştir.

Âkif'in bir başka hatırası ise Almanların taassubuna dairdir. Onların aydın kesimi mensup oldukları milletin fertlerini bizim aleyhimize öyle bir zehirlemişlerdir ki onların taassup zincirlerini kırabilmek neredeyse imkânsızdır. Âkif, Almanların taassubuyla ilgili hatırasını şöyle dile getirir:

"Ben mühim bir vazife ile Berlin'e gitmişim. O aralık Almanya hükümeti bize dedi ki, "Bizim Meclis-i Mebûsanımızdaki Katolik mebuslar kıyamet koparıyorlar. Almanlar gibi mütemeddin bir millet, nasıl olur da Müslümanlar gibi, Türkler gibi vahşilerle ittifak ediyorlar? Bu bizim için zül değil midir? diyorlar. Aman, makaleler yazınız, biz onları Almanca'ya tercüme ettirelim. Ta ki Müslümanlığın da bir din, Müslümanların da bir insan olduğu, bunların nazarında taayyün etsin!" Almanya hükümeti haklı idi. Çünkü Alman milleti nazarında Müslümanlar vahşilerden başka bir şey değildi. Onların gazetecileri, romancıları, hele müsteşrik denilip de Şark lisanlarına, Şark ulûm u fûnûnuna, Şark ahlâk ve âdâtına vakıf olan adamları mensup oldukları milletin efkârını asırlardan beri bizim aleyhimize o kadar zehirlemişler ki, orada bir anlaşma husûlüne imkân yoktu. Biz o sırada kendimizi onlara tanıtmak için, tabii elden geldiği kadar çalıştık. Lâkin tamamıyla muvaffak olduğumuzu asla iddia edemem. Taassubları yamanem." (5)164

Âkif'in hatıraları başlı başına bir tez konusudur. Çocukluğundan son nefesine kadar o vatani, milleti ve mukaddes değerleri için yaşamıştır. Âkif 63 yıllık ömrüne koskoca bir hayat sığdırmıştır. Millî mücadelede manevî liderlik yapmış, hayatının önemli bir kısmını, 1925 yılının sonundan yurda döndüğü 17 Haziran 1936'ya kadar, Mısır'da zor günler yaşayarak vatan hasretiyle geçirmiştir. Son nefesini verdiği 27 Aralık 1936 tarihine kadar da hep milletiyle birlikte ağlayan bir şair ve bir gönül adamı olmuştur. Çoluk çocuk demeden hunharca katledilen mazlumların, alınlarına bıçakla haç çizilen ve asılan din adamlarının, sürüklenerek götürüldükten sonra işgal edilen genç kızların ve kadınların acı ve ızdıraplarını yüreğinin derinliklerinde hissetmiştir. Bu acı ve ızdıraplar onun dilinde şiir olup feryat ederek millî vicdana ve tarihe yazılmıştır. Bütün bu yaşanmışlıkların sonunda Âkif; "Şi'r için << gözyaşı >> derler; onu bilmem, yalnız, // Aczimin giryesidir bence bütün âsârım!" diyerek bütün eserlerinin "aczinin gözyaşı" olduğunu ifade eder. Devamında ise bütün yurdu bir baştan diğer başa kadar saran dert ve meseleler için; "Ağlarım, ağlatamam; hissederim, söyleyemem; // Dili yok kalbimin, ondan ne kadar bızarım!" diyerek inler.

Aramızdan ayrılışının 76. yılında Mehmed Âkif'i rahmet ve minnetle anıyoruz. Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

“Oku, şâyed sana bir hisli yürek lâzımsa;
Oku, zîrâ onu yazdım, iki söz yazdımsa.”

Mehmed Âkif

*Necmettin Erbakan Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi,
Konya.

Kaynaklar:

- (1) Mehmed Âkif Ersoy, Ed. Mustafa İsmet Uzun, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011, s. 41-42.
- (2) Eşref Edib Fergan, Mehmed Âkif-Hayati, Eserleri ve 70 Muharririn Yazıları, C. I, İstanbul, 1938, s. 108-109'dan Mehmed Âkif Ersoy, Ed. Mustafa İsmet Uzun, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011, s.75.
- (3) Mehmed Âkif Ersoy, Ed. Mustafa İsmet Uzun, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011, s. 157-158.
- (4) Emin Erişirgil, Mehmed Âkif: İslâmcı Bir Şairin Romanı, Cilt III., Ankara Maarif Yayınevi, İstanbul, İnkılâp Kitabevi, s. 307,308'den Mehmed Âkif Ersoy, Ed. Mustafa İsmet Uzun, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011, s. 163-164.
- (5) Eşref Edib Fergan, age, s.45'ten Mehmed Âkif Ersoy, Ed. Mustafa İsmet Uzun, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011, s. 164.

Niğde Üniversitesi Rektörü: Prof. Dr. Adnan GÖRÜR TRT Okulda Üniversitemizi Anlattı.

Rektörümüz Prof. Dr. Adnan Görür, TRT Okul Televizyonunda canlı olarak yayınlan “Rektörler Anlatıyor” konulu programın konuğu oldu.

Üniversite tercihi yapacak öğrenciler ve aileleri için şehrimiz ve üniversitemiz hakkında bilgiler veren Rektör Görür, ilk olarak Niğde’yi tanıttı. Tarihin birçok dönemine tanıklık etmiş olan Niğde’nin 10 bin yıllık bir geçmişe sahip olduğunu belirten Rektör Görür, medeniyetler şehri olarak da tanımlanan Niğde de çok sayıda önemli tarihi eser bulunduğunu ifade etti.

Rektör Görür, Niğde’nin tarımda önemli bir yere sahip olması nedeniyle Niğde Üniversitesi bünyesinde adı, kapsamı ve yapılanması çok farklı olan “Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi”nin kurulduğunu ve bu fakültenin Türkiye de bir ilk olduğunu kaydetti. Doğu Holding tarafından yapımı üstlenilen fakülte ile Türkiye de tarım eğitimine yeni bir pencere açmayı ve yeni bir yaklaşım getirmeyi planladıklarını söyleyen Rektör Görür fakültenin inşaatının bitmek üzere olduğunu ve bu yıl Bitkisel Üretim ve Teknolojileri Bölümü ile Tarımsal Genetik Mühendisliği Bölümlerine 30 ar öğrenci alınacağını söyledi. Bu bölümlere kayıt yaptıran öğrencilere Ayhan Şahenk Vakfı tarafından 9 ay boyunca her ay karşılıksız 500 lira burs verileceğini ifade eden Rektör Görür ayrıca fakülte öğrencilerinin dünyadaki en önemli tarım üniversitelerinden biri olan Hollanda’nın Wageningen üniversitesi ile gerçekleştirilecek anlaşma (bu anlaşma yapılmıştır) sayesinde çift diploma hakkına sahip olacaklarını da belirtti.

Fakülte, bölüm ve programlarla ilgili bilgiler veren Rektör Görür öne çıkan diğer bölüm ve programları da anlattı.

Program, Rektör Görür’ün yerleşke, birimlerin yerleşimi, ulaşım, barınma ve yurt imkânları ile ilgili bilgiler vermesinin ardından izleyicilerin yönelttiği soruları cevaplandırması ile sona erdi.

Tarihi İyi Okumalıyız!

Bedrettin KELEŞTİMUR

Şairimiz ne diyor;
"Anlat bana, bir parçacık, ecdadımı anlat.
Muhtacım o efsaneye; tarihe masal kat!..
Yattıkça, büyür dağ gibi bir gövdesi varmış
Kalkınca uzar gölgesi, Dünya'yı tutarmış...»

Tarih hakkında, önemli bilim, sanat ve tefekkür dünyası ne diyor?

Ömer Hayyam, "Tarih kâinatın vicdandır"

Norman Coisins; "Tarih muazzam bir erken uyarı sistemidir."

Voltaire; "Tarih milletlerin tarlasıdır. Her toplum, geçmişte ne ekmişse, gelecekte onu biçer."

La Bruyere; "Büyük adamlar tarihi, tarihte büyük adamların yaptıklarını süslemiştir."

Naima, "Tarih, faydası herkesi kapsayan bir ilimdir. Yaşanılan çağın olaylarıyla, eski çağın olaylarını karşılaştırıp sonuca varmak gerekir."

Çin atasözü, "Ecdadını unutanlar, kaynaksız ırmağa, köksüz ağaca benzerler."

Abdülbaki Gölpınarlı; "Dünü bilmeyen bugünü anlayamaz; bugünü anlayamayan yarını göremez, yarını inşa edemez; hatta dünden gelen hamlelerin nedenlerini bile düşünemez."

B. Lewis; "Tarih bir milletin hafızasıdır; Bir milletin kültürünü kontrol etmek, o milletin dilini kontrol etmekle; bir milleti imha ise nesilleri mazisinden, tarihinden ve bilhassa milli ve manevi değerlerinden koparmakla mümkündür."

T. S. Eliot; "Tarih şuuru, sadece geçmişin geçmişliğini bilmek değil; onun halde de var olduğunu anlamak demektir."

Bahtiyar Vahapzade; "Geçmiş inkar edilemez; geçmişine taş atanın, geleceğine gülle atarlar."

Michelet; "Milletlere bir tarih kitabında anlatılan yalan, yanlış ve çarpıklığın

tesirini, o milletin hafızasından ancak üç nesil sonra silebilirsiniz.”

Akif; “Müstakbeli bul sen de koşanlarla bir ol da
Maziyi fakat yıkmaya kalkışma bu yolda
Ahlafa döner korkarım eslafa hücumu
Mazisi yıkık milletin atisi olur mu?”

Akif, “Ben de tarih okudum âlemi elbet bilirim”

N. Fazıl, “El-âlem çalışıyor fethetmeye Merih’i; Sen cebinde kaybettin güneş dolu tarihi.”

Akif, “ Tarihi tekerrür diye tarif ediyorlar. Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?”

II. Abdülhamit Han, “Tarih değil hatalar tekerrür ediyor.”

Tarih ilminde derinleşenler, ‘bilgelige’ ve bu milletin yaşanmış değerlerine, erdemliklerine, ‘Alperen’ liğe talip olmalıdır!

Maalesef, geçmişe karşı unutkanlığımız var!

O unutkanlık gün geldi bizlere çok pahalıya mal oldu!

Son yirmi beş yıl içerisinde, Elâzığ’da gerçekleştirilen faaliyetler; bizleri, bu şehir insanını kendi, ‘tarihiyle buluşturmuş’ kendi değerleriyle kaynaşmasına da vesile olmuştur...

Elâzığ’ın, Anadolu coğrafyasında; ‘diri olmasının’ dinamik kalmasının en büyük sebebi, tarihi özlemlerle dopdolu faaliyetlere imza atmasıdır.

“Dünü, bugünde yaşamasıdır.”

Bizler, yıllar önce Belek Gazi’nin Hayatının bir Küçük Ağa, bir Kuruluş dizisi formatında sahneye uyarlanması, teklifinde bulunmuş ve çağrılarımız olmuştur. O çağrımızda Prof. Dr. Sadık Tural’ın bir sözünden hareket ediyorduk, “Hepiniz sorumlusunuz!. Bu ülkenin bütün yetkililerinden, devlet yetkililerinden ısrarla isteyeceksiniz; Kendi efsanelerinizi, kendi motiflerinizi, kendi renklerinizi... Destanlarınızın, efsanelerinizin, çizgi film yapılması konusunda üzerine gideceksiniz... Kahramanlarınıza ait senaryoların yapılmasına ısrarla sahip çıkacaksınız!”

Kendi tarihimizi, asrın teknolojisini kullanarak yetişen kuşaklarımıza gereği gibi anlatmanın yollarını ve imkânlarını ne kadar kullanabildik?

Kendi kahramanlarımızı, bu milletin vicdanlarına ne kadar taşıyabildik!

Dün bunu sorguladık; ‘Milli Sinema’ dedik...

Kendi renklerimiz, desenlerimiz, motiflerimiz, 'çizgi filmlerimiz' dedik...

Bu ülkede; 'kültürel kirlenme, yozlaşma, nesiller arasında meydana gelen uçurum' söz konusudur!

Rahmet Mekân Ahmet Kabaklı ne diyorlar; "Kültür, onu meydana getiren milletle beraber doğar, çoğalır ve gelişir. Yeniden kültür yapılamaz. Yeniden musiki, yeniden dil, yeniden terbiye, yeniden hukuk, yeniden iman ve inançlar yapılamaz."

Sadece çocuklarımız değil; 7'den 70'e insanımız gününün 3-4 saatini hiç soluklanmadan, Televizyon başında geçiriyor... Bu bir sosyal vakıadır!

O vakıa, bu milletin bunalımlarına sebep olmamalıdır; O vakıa, 'tarihi bir öğreti olarak' bize ait değerlerle bir ses, bir ışık sinyaline dönüşmelidir...

Yavuz Bülent Bakiler; "Türkmen boyları Anadolu topraklarına doğudan girmeye başladılar. Türk dili ilk defa Doğu Anadolu'da konuşuldu. Geleneklerimiz, göreneklerimiz önce Doğu Anadolu'da yayılmaya başladı. O güzelim türkülerimiz önce Doğu Anadolu'da söylendi. Davulumuz-zurnamız önce Doğu Anadolu'da çalındı. O mükemmel oyunlarımız önce Doğu Anadolu'da oynandı..."

Bu tarihi realite ile bu coğrafyanın insanını niye buluşturmam...

Gariplik burada başlar!

Samiha Ayverdi Hanımefendi; "Kendi milli varlığını dürbünün ters tarafıyla küçük görmeye başlayan bir milletin yabancı kültürlerle kapılanması öldürücü darbedir. Bundan yarım asır evvel ne bir Efes vardı, ne de Noel Baba festivalleri... Kendi bayramını, kendi dilini unutan veya hiçe sayan Türk milleti de işte sırtına bu hançeri yemiş bulunuyor."

Tarihi okumak, coğrafyayı konuşturmaktır!

Malazgirt Zaferinin üzerinden 941 yıl geçmiş...

Burada, 9 asrı birlikte tefekkür edebilmeliyiz!

Bir bakıma, Harput'u yaşamak bile; 'maziyi geminden tutmaktır'

2003 Tarihinden itibaren bu şehir "Türk Dünyası Hizmet Ödülleri" vermeye başladı...

Yapılan her çalışma, bizleri kendi tarihimizle, kendi köklerimizle bir araya getiriyordu;

KKTC Kurucu Cumhurbaşkanı merhum Denктаş ile Yavru Vatan'a,

İskeçe Müftüsü Mehmet Emin Ağa ile Evlad-ı Fatihan Yurduna,

Nur Sultan Nazarbayev ile Atayurt'a vs.

Yolculuk edecektik...

Kafkaslar, Balkanlar, Kıbrıs, Ortadoğu, Türk ve İslam Coğrafyası; Elazığ'da, en üst seviyede konuşulacak, meselelerimiz masaya yatırılacaktı...

Tahsin Ünal ne diyorlar; "Tarih yüzü gülmez, asık suratlı bir ihtiyar değildir. Aksine insanı bazen güldüren, bazen düşündüren fakat mutlaka güzel güzel fıkralar anlatan hoş sohbet, nur yüzlü bir ihtiyar dededir. İnsan bin yıl yaşamaz ama ihtiyar tarihi okuyan bin yıl yaşamış gibi bilgi, kültür, tefekkür ve tecrübe sahibi olur."

Bizler, tarihi tecrübelerimizle, 'geleceği okumaya çalışırız..'

Veya geleceği şekillendirecek olayları daha sağlıklı değerlendirme imkanına sahip oluruz...

Cengiz Aytmatov diyor ki, "Ey Türkoğlu! Sen özüne yabancılaşma, toprağına yabancılaşma, atana yabancılaşma! Kısaca, Türk ol! Toprağıyla bütünleş, tarihinle bütünleş!"

Kanuni'nin Fransa Kralına Yazdığı Tarihi Mektup

İdris YAVUZ
Araştırmacı - Yazar

“Merhametten maraz doğar” derler ya doğrudur. Her Müslüman Türk'ün ibretle okuyacağını umduğum yazımı, bu günlerde günün anlamına uygun olduğu için okurlarıma sunmak istiyorum.

Dünya tarihine 16. asırda “TÜRK ASRI” damgasını vuran Kanuni Sultan Süleyman iyi bir eğitim gördü ve şehzadelik döneminde sancakbeyliği ve valilik yaptı. 30 Eylül 1520 tarihinde yirmi beş yaşında tahta çıktığında, ilk yaptığı iş mağdur olan halkının durumunu düzeltmek oldu. Saltanatı süresince de buna özen gösterdi. “KANUNİ” namıyla tarihe adını yazdırdı. Avrupalılar ona “MUHTEŞEM SÜLEYMAN” dediler. Bu dönemde Osmanlı toprakları üç kıtaya yayıldı. Belgrat alındı. Viyana kapılarına kadar varıldı. Rodos Türk topraklarına katıldı. Macaristan, Avusturya ve Mohaç zaferlerinden sonra Almanya ve İtalya üzerine seferler düzenlendi. Akdeniz, Ege ve Karadeniz Türk gölü haline getirildi. Barbaros Hayrettin Paşa “KAPTAN-I DERYA” olarak bu denizlerde yelken açtı ve emniyeti sağladı. Adaların tamamı Türk topraklarına katıldı. Tunus'un yönetimi Türklerin eline geçti. Preveze Savaşı Türk'ün şan ve şerefi oldu.

Türkler, Arap yarımadasından sonra Cezayir ve Trablusgarp'ı fethetti. İtalya'nın ortasına doğru ilerledi. Malta adasını kuşattı. Kızıl denizden geçip Hindistan'a vardı. Macaristan tamamen Türk egemenliği altına girdi. Haçlı orduları bozguna uğratıldı. Belgrat alındı. İran, Nahcivan ve Zigetvar seferleri yapıldı. Esir düşen Fransız kralının isteği üzerine de Osmanlı orduları Fransa'ya girdi.

Fransa Kralının Kanuni'den Yardım İstemesi

1516 yılında İspanya Kralı olan Carlos, üç yıl sonra Almanya İmparatorluğuna seçildi ve “V. ŞARL” unvanını aldı. Veraset yoluyla büyük toprakların sahibi oldu. Rakip olarak da Fransız Kralı ile mücadeleye başladı. Onu, Povia Savaşında (24 Şubat 1525'de) esir etti ve Madrid'de hapsedti.

Esir Fransız Kralı I.François ve annesinin mektuplarını, Kont Jan Frangian adlı bir elçi İstanbul'a getirdi. Mektupta kralın annesi Solvoie oğlunun kurtarılması için padişahın yardımını istiyordu. Kral ise, hapisten kurtulması halinde Kanuni Sultan Süleyman'a minnet duyacağını, köle gibi hizmet edeceğini bildiriyordu. Mektubunda;

—Siz ki şanı yüce olan şahlar şahsınız. Bu işin çözülmesine yardım edilmesi neticesinde minnettarlıkla köleniz olacağımdan şüpheniz olmasın” diyordu. Bunu üzerine Kanuni, Fransa Kralına hitaben yazdığı mektupta;

"Ben ki; Sultanların Sultanı, hakikatlerin buhranı ve yeryüzünün taç dağıtan sahibi, Akdeniz'in, Karadeniz'in, Rumeli'nin, Anadolu'nun, Karaman'ın, Rum'un, Zülkadriye'nin, Diyarbakır vilayetlerinin, Azerbaycan'ın, İran'ın, Şam'ın, Halep'in, Mısır'ın, Mekke ile Medine'nin, Kudüs'ün, bütün Arabistan'ın, Yemen'in ve daha nice memleketlerin ki, büyük ecdadımın, (Allah onların buhranlarını nurlandırсын) kaahir kuvvetleri ile feth eyledikleri ve Cenab-ı Hakk'ın bana nasip eylemiş olduğu, ateş saçan kılıcımızla zafer kazanarak feth eylediğimiz nice diyarın Sultanı ve Padişahu, Sultan Beyazıt Han oğlu, Sultan Selim Han oğlu, Sultan Süleyman Han'ım.

Sen ki; Françe memleketinin beyi, Françesko'sun. Saltanat makamıma elçi olan Jan Frangian ile gönderdiğin mektup ve ayrıca şifai ricaların bana ulaştırıldı. Memleketinizi düşmanın işgal ettiğini ve halen hapiste olduğunuzu bildirip, kurtulmanız hususunda benim tarafımdan yardım edilmesini dilemişsin. Her ne demiş ve istemişsen bana ulaştırıldı. Ve bana arz olunan hususlar tafsilatıyla bilgime sunuldu.

Şöyle ki; beylerin esir alınıp hapsedilmesi, acayip şeylerden değildir. Gönlünü rahat tut. İçindeki ateşi söndür. Bizim büyük ecdadımız, Allah (c.c) kabirlerini nur etsin, daima düşmanı kovmak, memleketler fethetmek için savaş yapmaktan geri kalmamışlardır. Biz dahi onların yolunda yürümekteyiz.

Her zaman memleketler ve aşılması güç, sağlam kaleler fethetmişiz. Gece-gündüz atımız eyerlenmiş, kılıcımız kuşanılmış durumdadır. Kader ne ise o olsun. Bizim fikrimizin ne merkezde bulunduğunu, gönderdiğiniz elçiden sorup öğrenebilirsin.

Dilediğin üzere bütün teçhizatı ile donanmanı Hayrettin Paşa kumandasında gönderiyorum. Şarlken'in hilesinden kendini koru! Düşmanlarınla başa çıkabileceğin güce kavuşmadan sakın barış yapmayasın!

Bana itibar gösterip güvenenlere Cenab-ı Hakk da yardım eder. Zaferler kazanan kılıcımın gölgesinde huzur içinde olurlar" demektedir.

Yukarıda karşılıklı yazılan mektuplardan anlaşıldığına göre, o dönemde Fransa Kralı, Türk Hükümdarına köle olmaya hazırdır. Avrupa ve Asya ülkeleri ise Türklerden maddi ve manevi yardım dilemektedir. Osmanlılar dünyanın en güçlü devletidir ve ekonomisi de sağlamdır.

Acaba o günden bugüne ne değişti de bu mektubun içeriği tersine döndü. Bu konuda kendimizi sorgulamak zorundayız. Nerede hata yaptık? Nasıl bu duruma düştük?

Yorumunu da siz değerli okurlarıma bırakıyorum.

Mustafa MİYASOĞLU'nu Kaybettik

(1946 - 01.08.2013)

Mustafa Miyasoğlu İstanbul'da tedavi gördüğü hastanede 01.08.2013 günü öğle saatlerinde hayata gözlerini yumdu.

1946 yılında Kayseri'de doğan Mustafa Miyasoğlu, ilk ve orta öğrenimini burada tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde okudu. On yıl liselerde öğretmenlik, on iki yıl da üniversitede okutmanlık yaptı. Bu arada, 1988-92 yılları arasında Pakistan'ın İslamabad şehrindeki Yabancı Diller Enstitüsünde yardımcı profesör ünvanıyla görevlendirildi.

1966 yılından beri şiir yanında deneme, hikâye, tiyatro ve roman türlerinde de eser veren sanatçı, pek çok dergi ve gazetede kültür ve sanat yazıları yayınladı, şiir ve romanlarıyla armağanlar kazandı.

İlk şiiri Filiz dergisinde çıktı (Kayseri, 1966). Şiir ve yazıları Hisar, Türk Edebiyatı, Edebiyat, Maveria, Millî Gençlik, Yeni Sanat, Sedir dergilerinde yayınladı. Suffe Yayınlarını kurarak Suffe Kültür Yıllığı'nı yayınlamaya başladı (1982). Şiir, hikâye ve romanlarında millî kimlik arayışına yöneldi, toplumda değer çatışmalarını işledi. Bazı araştırmalarında Semih Güngör imzasını kullanmıştır.

Şiirleri: Rüya Çağrısı (1993), Devran (1978), Hicret Destanı (1981), Şiirler (Toplu şiirleri, 1983), Bir Gülü Andıkça (1997). Hikâyeleri: Geçmiş Zaman Aynası (1976). Romanları: Kaybolmuş Günler (1975), Dönemeç (1980), Güzel Ölüm (1982), Bir Aşk Serüveni (1995). Biyografileri: Necip Fazıl Kısakürek (1985), Asaf Halet Çelebi (1986), Ziya Osman Saba (1987), Haldun Taner (1988). Denemeleri: Edebiyat geleneği (1975), Devlet ve Zihniyet (1980), Muhacir (1981), Roman Düşüncesi ve Türk Romanı (1998).

karan ofset

■ matbaa ■ form ■ dijital

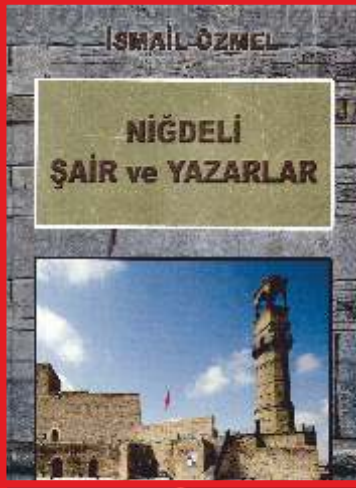
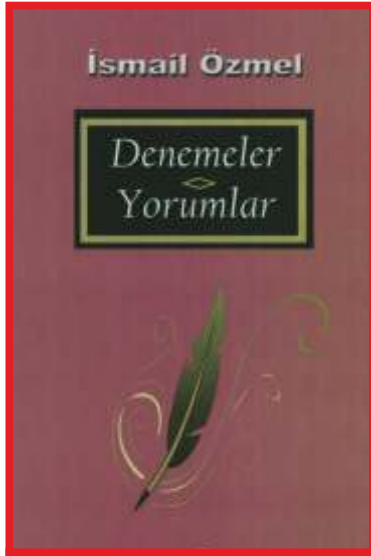
- KURUMSAL KİMLİK
- MATBU EVRAK
- KARTVİZİT
- KATALOG
- AFİŞ - BROŞÜR
- DERGİ - KİTAP
- MASA İSİMLİKLERİ
- SÜREKLİ FORM
- PLAKET
- DAVETİYE
- EŞANTİYON
- CİLT - KAŞE
- TAKVİM
- ETİKET

Tel : 0.388 233 66 22 • Faks: 0.388 233 88 11

Gsm: 0.532 706 55 46

e-mail: karanofset@hotmail.com

www.karanofset.com.tr

Yeni Çarşı Merkezi
B Blok 1/5 • NİĞDE
Tel: 0.388 213 12 50 - 233 35 45